

**Wymagania edukacyjne na poszczególne stopnie szkolne przedmiotu „Historia” poziom rozszerzony
dla klas 4 Liceum Ogólnokształcącego im. Generała Józefa Bema w Ostrołęce**

Klasa 4 – oceny śródroczne

Wymagania na poszczególne oceny				
Ocena dopuszczająca Uczeń:	Ocena dostateczna Uczeń potrafi to, co na ocenę dopuszczającą, oraz:	Ocena dobra Uczeń potrafi to, co na ocenę dostateczną, oraz:	Ocena bardzo dobra Uczeń potrafi to, co na ocenę dobrą, oraz:	Ocena celująca Uczeń potrafi to, co na ocenę bardzo dobrą, oraz:
Rozdział I. II wojna światowa				
<ul style="list-style-type: none"> – stosuje pojęcia: plan operacyjny „Zachód”, wojna błyskawiczna (Blitzkrieg), bitwa graniczna, kolaboracja, bitwa o Anglię, taktyka wilczych stad, kolaboracja, obóz koncentracyjny, Résistance, Holokaust, getto, obóz zagłady, Sprawiedliwy wśród Narodów Świata, Karta atlantycka, wielka koalicja, Deklaracja Narodów Zjednoczonych, operacja „Overlord”, porządek jałtański – identyfikuje postacie: Henryka Sucharskiego, Winstona Churchilla, Edwarda Rydza-Śmigłego, Ignacego Mościckiego, Charlesa de Gaulle’a, Erwina Rommla, Franklina Delano Roosevelta, Heinricha Himmlera, Ireny Sandlerowej, Józefa Stalina, Harry’ego Trumana – lokalizuje w czasie: atak III Rzeszy na Polskę (1 IX 1939), bitwę graniczną (1–3 IX 1939), agresję ZSRS na Polskę (17 IX 1939), agresję III Rzeszy na Danię i Norwegię (9 IV 1940), atak III Rzeszy na Francję (10 V 1940), początek bitwy o Anglię (10 VII 1940), wybuch wojny niemiecko-sowieckiej (22 VI 1941), bitwę o Atlantyk (IX 1939–V 1945), japoński atak na Pearl Harbor (7 XII 1941), powstanie Związku Walki Zbrojnej (XI 1939), powstanie Armii Krajowej (1942), powstanie w getcie 	<ul style="list-style-type: none"> – stosuje pojęcia: dziwna wojna (wojna siedząca), dywersja, V kolumna, dziwna wojna, wojna zimowa, Linia Maginota, Komitet Wolnej Francji, Państwo Francuskie (Państwo Vichy), operacja „Barbarossa”, wielka wojna ojczyźniana, Afrika Korps, Generalny Plan Wschodni, „ostateczne rozwiązanie kwestii żydowskiej”, Żydowska Organizacja Bojowa, Rada Pomocy Żydom „Żegota”, szmalcownik, operacja „Cytadela”, operacja „Bagration”, D-Day, operacja „Market-Garden”, taktyka żabich skoków, kamikadze – identyfikuje postacie: Władysława Raginisa, Stefana Starzyńskiego, Franciszka Kleeberga, Vidkuna Quislinga, Philippe’a Pétaina, Georgija Żukowa, Friedricha von Paulusa, Bernarda Montgomery’ego, Dwighta Eisenhowera, Reinharda Heydricha, Adolfa Eichmanna, Charles’a de Gaulle’a, Alfreda Jodla, Wilhelma Keitla – lokalizuje w czasie: bitwę pod Mokrą (1 IX 1939), bitwę pod Mławą (1–3 IX 1939), wypowiedzenie wojny Niemcom przez Wielką Brytanię i Francję (3 IX 1939), ewakuację władz polskich do Rumunii (17/18 IX 1939), początek tzw. dziwnej wojny (3 IX 1939), wojnę zimową (30 XI 1939 – 12 III 1940), zajęcie krajów 	<ul style="list-style-type: none"> – stosuje pojęcia: Fall Weiss, prowokacja gliwicka, przedmoście rumuńskie, „Fall Gelb”, operacja „Seelöwe”, Niezależne Państwo Chorwackie, ustasze, operacja „Torch”, Einsatzgruppen, czetnicy, Szoa, Judenrat, Żydowski Związek Wojskowy, Linia Gustawa, doktryna strategicznych nalotów, Wał Atlantycki, Wał Pomorski – identyfikuje postacie: Franciszka Dąbrowskiego, Heinza Guderiana, Reinharda Heydricha, Juliusza Rómmla, Antoniego Szyllinga, Tadeusza Kutrzeby, Neville’a Chamberlaina, Juliusza Rómmla, Józefa Unruqa, Stanisława Dąbka, Ericha von Mansteina, Ante Paveliča, Wasilija Czujkowa, Ericha Raedera, Karla Dönitza, Czang Kaj-szeka, Hirohito, Isoroku Yamamoto, Chestera Nimitza, Stepana Bandery, Mordechaja Anielewicz, Marka Edelmanna, Jurgena Stroopa, Mikłósa Horthyego, Pietra Badoglią, Douglasa MacArthura – lokalizuje w czasie: prowokację gliwicką (31 VIII 1939), szarżę pod Krojantami (1 IX 1939), tajną konferencję w Abbeville (12 IX 1939), decyzję władz polskich o opuszczeniu Warszawy (6/7 IX 1939), kapitulację Belgii i Holandii (V 1940), podpisanie rozejmu Francji z Niemcami (22 VI 	<ul style="list-style-type: none"> – stosuje pojęcia: Linia Mannerheima, operacja „Dynamo”, operacja „Fall Blau”, operacja „Uran”, akcja „Reinhardt”, Włoska Republika Socjalna – identyfikuje postacie: Waleriana Czumy, Waclawa Grzybowski, Nikodema Sulika, Wilhelma Orlika-Rückemanna, Tadeusza Piskora, Czesława Langnera, Zbigniewa Przybyszewskiego, Waclawa Jana Przeździeckiego, Hugh Dowdinga, Dušana Simovicia, Hajle Sellasjego, HidekiTōjō, Andrija Melnyka, Bronisława Kamińskiego, Andrieja Własowa, Draży Mihailowicia, Jerzego VII, Ferenc Szálasi, Arthura Harrisa, Alberta Speera, Carla Spaatza, Arthura Teddera, Jeana de Latte de Tassigny, Mamoru Shigemitsu – lokalizuje w czasie: „krwawą niedzielę” w Bydgoszczy (3 IX 1939), wkroczenie Niemców do Paryża (VI 1940), przyłączenie się Włoch do wojny z Francją (10 VI 1940), przejście kontroli nad Indochinami przez Japończyków (1940–1941), zajęcie przez Japończyków Holenderskich Indii Wschodnich (II–III 1942), bitwę o przełęcz Kasserine (II 1943), wkroczenie wojsk niemieckich na Węgry (III 1944), przejście na stronę Sowieców Rumunii (VIII 1944) i Bułgarii (IX 1944), 	<ul style="list-style-type: none"> – ocenia postawę polskich żołnierzy w walce z siłami III Rzeszy – ocenia postawę Wielkiej Brytanii i Francji wobec wojny obronnej Polski – ocenia postawę Naczelnego Dowództwa i polskich władz w czasie wojny obronnej – ocenia postawę naczelnego dowództwa i polskich władz w czasie wojny obronnej – ocenia kampanię wrześniową – ocenia, jakie znaczenie miała porażka Niemiec w bitwie o Anglię – ocenia postawy narodów walczących z ekspansją niemiecką – ocenia znaczenie wojny niemiecko-sowieckiej dla losów II wojny światowej – ocenia skutki zaangażowania się USA w działania wojenne – ocenia postawy społeczeństw i rządów europejskich wobec niemieckiego okupanta – ocenia skuteczność działań europejskiego ruchu oporu – ocenia szanse bojowników żydowskich, którzy wywołali powstanie w getcie warszawskim – ocenia postawy społeczeństw i rządów europejskich wobec Holokaustu – ocenia postawę Kościoła wobec Holokaustu – ocenia znaczenie wielkiej koalicji antyhitlerowskiej dla przebiegu wojny oraz urzędowania powojennego świata

<p>warszawskim (19 IV–16 V 1943), podpisanie Karty atlantyckiej (14 VIII 1941), ogłoszenie Deklaracji Narodów Zjednoczonych (1 I 1942), początek operacji „Overlord” (6 VI 1944), konferencję w Jaltcie (4–11 II 1945), kapitulację III Rzeszy (7 i 8 V 1945), kapitulację Japonii (2 IX 1945)</p> <p>– lokalizuje w czasie i przestrzeni: obronę polskiej placówki wojskowej na Westerplatte (1–7 IX 1939), bitwę pod Wizną (8–10 IX 1939), bitwę nad Bzurą (9–22 IX 1939), bitwę pod Kockiem (2–6 X 1939), bitwę pod Moskwą (XI–XII 1941), blokadę Leningradu (IX 1941–I 1944), bitwę pod Stalingradem (19 XI 1942–2 II 1943), bitwę o Midway (4 VI 1942), II bitwę pod El-Alamejn (X–XI 1942), operację berlińską (16 IV–2 V 1945), zrzućenie bomb atomowych na Hiroszimę (6 VIII 1945) i Nagasaki (9 VIII 1945)</p> <p>– lokalizuje w przestrzeni: kraje, w których było najwięcej obozów koncentracyjnych, największe obozy koncentracyjne i obozy zagłady, państwa zajęte przez wojska sowieckie do 1945 r.</p> <p>– wyjaśnia, na czym polegała wojna błyskawiczna</p> <p>– przedstawia wydarzenia, które rozpoczęły II wojnę światową</p> <p>– wymienia kluczowe bitwy wojny obronnej Polski i wyjaśnia ich znaczenie dla kampanii wrześniowej</p> <p>– wyjaśnia, jakie znaczenie dla przebiegu walk we wrześniu 1939 r. miała obrona Warszawy</p> <p>– przedstawia bilans wojny obronnej Polski</p> <p>– omawia przyczyny i skutki ekspansji III Rzeszy na państwa skandynawskie</p> <p>– przedstawia przyczyny i skutki ofensywy niemieckiej w Europie Zachodniej</p>	<p>nadbałtyckich przez ZSRS (VII 1940), atak Włoch na Grecję (28 X 1940), atak Niemiec na Jugosławię i Grecję (6 IV 1941), zawarcie paktu trzech (IX 1940), kapitulację wojsk Osi w Afryce Północnej (13 V 1943), opracowanie Generalnego Planu Wschodniego (1942), konferencję w Wannsee (20 I 1942), konferencję w Teheranie (28 XI–1 XII 1943), zdobycie Monte Cassino (V 1944), rozpoczęcie operacji „Bagration” (VII–VIII 1944), początek operacji „Market-Garden” (17 IX 1944), spotkanie wojsk amerykańskich i rosyjskich w Torgau (25 IV 1945)</p> <p>– lokalizuje w czasie i przestrzeni: miejsca głównych walk podczas bitwy granicznej, obronę Wizny (7–10 IX 1939), obronę Warszawy (8–28 IX 1939), bitwę na Morzu Koralowym (4–8 V 1942), bitwę na Łuku Kurskim (5 VII–23 VIII 1943), desant na Sycylię (10 VII 1943), bitwę pod Falaise (VII 1944), bitwę pod Arnhem (IX 1944), walki o Guadalcanal (VIII 1942–II 1943), ofensywę w Ardenach (XII 1944), walki o Wał Pomorski (II 1945), walki o Iwo Jimę (II–III 1945) i Okinawę (IV 1945)</p> <p>– lokalizuje w przestrzeni: główne kierunki natarcia wojsk niemieckich na Polskę, kraje zajęte przez ZSRS i III Rzeszę w 1940 r., tereny ZSRS, które zostały zajęte przez armię niemiecką latem 1941 r., kraje Afryki Północnej, w których prowadzono działania wojenne podczas II wojny światowej, państwa, w których doszło zarówno do kolaboracji z okupantem, jak i utworzenia ruchu oporu, desantu wojsk aliantów zachodnich w Europie</p> <p>– wyjaśnia, na czym polegał plan operacyjny „Zachód”</p> <p>– przedstawia stan organizacji i uzbrojenia polskiej armii w przededniu</p>	<p>1940), operację „Torch” (XI 1942), założenie Niezależnego Państwa Chorwackiego (IV 1941), wprowadzenie żółtej gwiazdy Dawida dla Żydów (XII 1939), nakaz przesiedlenia Żydów do gett (1939/1940), przyjęcie ustawy Lend-Lease Act (III 1941), konferencję w Casablance (I 1943), podpisanie przez Włochy zawieszenia broni z aliantami (3 IX 1943), konferencję w Kairze (XI 1943), zajęcie Rzymu przez aliantów (4 VI 1944), wybuch powstania w Paryżu (19 VIII 1944), antyfaszystowskie powstanie na Słowacji (VIII 1944), ofensywę styczniową Armii Czerwonej (I 1945), ofensywę wojsk alianckich (II 1945), samobójstwo Adolfa Hitlera (30 IV 1945)</p> <p>– lokalizuje w czasie i przestrzeni: bitwę pod Piotrkowem Trybunalskim, bitwę pod Tomaszowem Mazowieckim (4–7 IX 1939), bitwę o Kępę Oksywską (1–19 IX 1939), obronę Lwowa (12–22 IX 1939), bitwę pod Tomaszowem Lubelskim (17–26 IX 1939), kapitulację Helu (2 X 1939), zdobycie Tobruku przez Niemcy (V 1942), I bitwę pod El-Alamejn (VII 1942), bitwę pod Prochorówką (12 VII 1943), bitwę na Morzu Filipińskim (VI 1944), bitwę w zatoce Leyte (X 1944)</p> <p>– lokalizuje w przestrzeni: rejony świata, w których pływały niemieckie U-Booty, państwa, które w 1944 r. przeszły na stronę aliantów</p> <p>– charakteryzuje polski plan wojny z Niemcami</p> <p>– omawia taktyczne założenia „Fall Weiss”</p> <p>– porównuje stosunek sił i uzbrojenia armii polskiej i niemieckiej</p> <p>– przedstawia działania dywersyjne przeprowadzone przez Niemców przed wybuchem wojny</p>	<p>rozejm z Finlandią (IX 1944), desant na wyspę Saipan (VI 1944)</p> <p>– lokalizuje w czasie i przestrzeni: bitwę pod Szackiem (28–29 IX 1939), wyspy zajęte przez wojska amerykańskie w 1944 r.</p> <p>– przedstawia sytuację międzynarodową Polski przed wybuchem wojny</p> <p>– wyjaśnia, jakie znaczenie dla dalszej walki miała utrata linii wielkich rzek przez wojska polskie</p> <p>– omawia główne założenia koncepcji przedmościa rumuńskiego</p> <p>– wyjaśnia, jaką rolę odegrała działalność Komitetu Wolnej Francji</p> <p>– wymienia czynniki, które zadecydowały o klęsce wojsk francuskich w starciu z III Rzeszą</p> <p>– wyjaśnia, co dawało przewagę Wielkiej Brytanii w powietrznym starciu z Niemcami po kapitulacji Francji</p> <p>– wyjaśnia, jaki wpływ na postawę żołnierzy sowieckich miały zbrodnie popełniane przez Wehrmacht</p> <p>– omawia strategiczne plany wojsk niemieckich w 1942 r.</p> <p>– omawia plany ekspansji faszystowskich Włoch w Afryce Północnej i ich realizację</p> <p>– przedstawia japońską ekspansję w Azji Południowo-Wschodniej i jej konsekwencje</p> <p>– porównuje postępowanie okupantów niemieckich wobec mieszkańców Europy Zachodniej i Środkowo-Wschodniej</p> <p>– wyjaśnia, z czego wynikały i czym się przejawiały różnice w polityce okupacyjnej III Rzeszy na podbitych przez siebie terytoriach</p> <p>– przedstawia różnice między kolaboracją z Niemcami na zachodzie Europy a współpracą z okupantem na wschodzie kontynentu</p> <p>– lokalizuje w czasie: uruchomienie</p>	<p>– ocenia decyzję o zrzućeniu bomby atomowej na Hiroszimę i Nagasaki</p> <p>– ocenia decyzje wielkich mocarstw podjęte na konferencji w Jaltcie</p>
--	---	---	--	---

<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia, jakie znaczenie dla losów II wojny światowej miała bitwa o Anglię - opisuje przyczyny ataku III Rzeszy na ZSRS - wskazuje przełomowe wydarzenia w przebiegu wojny sowiecko-niemieckiej - wyjaśnia znaczenie bitwy o Atlantyk dla losów II wojny światowej - wymienia przyczyny japońskiej ekspansji na Pacyfiku - przedstawia okoliczności ataku Japonii na USA - opisuje politykę okupacyjną III Rzeszy stosowaną w Europie Wschodniej - omawia przejawy terroru stosowane przez okupacyjne władze niemieckie - wymienia przykłady organizacji działających w ruchu oporu na terenie okupowanej Europy - wymienia nakazy i ograniczenia, jakie niemieckie władze okupacyjne narzuciły ludności żydowskiej - przedstawia przebieg i skutki powstania w getcie warszawskim - wyjaśnia, w jaki sposób ludność nieżydowska próbowała ratować Żydów przed zagładą - wymienia postanowienia Karty atlantyckiej - przedstawia treść Deklaracji Narodów Zjednoczonych - wymienia skutki lądowania wojsk aliantów zachodnich w Normandii w czerwcu 1944 r. - omawia postanowienia konferencji jałtańskiej - wyjaśnia, dlaczego amerykańskie władze postanowiły użyć broni atomowej 	<p>II wojny światowej</p> <ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia, jakie znaczenie dla społeczeństwa polskiego miała obrona Westerplatte - omawia przebieg tzw. bitwy granicznej - wyjaśnia przyczyny sukcesów wojsk niemieckich w walce z Polakami - określa, jakie wspólne cele łączyły Niemcy i ZSRR w 1939 r. - omawia przebieg walk wojsk polskich z Armią Czerwoną - przedstawia postawę wojsk niemieckich i sowieckich wobec polskich jeńców i ludności cywilnej - omawia przyczyny klęski wojsk polskich w walkach we wrześniu 1939 r. - przedstawia przebieg i skutki wojny zimowej - charakteryzuje przebieg ekspansji III Rzeszy na państwa skandynawskie - omawia przebieg niemieckiej agresji na Francję i jej skutki - przedstawia przebieg bitwy o Anglię - omawia strategiczne założenia operacji „Barbarossa” - przedstawia realizację planu „Barbarossa” - wyjaśnia, w jaki sposób Niemcy traktowali sowieckich jeńców - przedstawia znaczenie bitwy stalingradzkiej dla losów II wojny światowej - wyjaśnia, na czym polegała taktyka wilczych stad - przedstawia zmagania na Oceanie Atlantyckim pomiędzy flotą aliantów a niemiecką - opisuje przebieg walk w Afryce w latach 1940–1942 - omawia przebieg walk amerykańsko-japońskich na Pacyfiku w 1942 r. - wyjaśnia, na czym polegała polityka rasowa Hitlera - przedstawia przykłady kolaboracji na 	<ul style="list-style-type: none"> - omawia okoliczności, w jakich doszło do bitwy nad Bzurą - wyjaśnia, w jakich okolicznościach wojska polskie utraciły linię wielkich rzek - omawia politykę sojuszników Polski w czasie trwania wojny obronnej - wyjaśnia, jakie wydarzenia zadecydowały o opuszczeniu kraju przez polskie władze - wyjaśnia, jakich argumentów użył Stalin, aby uzasadnić wkroczenie jego wojsk na terytorium Polski - charakteryzuje postawę naczelnego dowództwa i polskich władz w czasie wojny obronnej - omawia cele polityki ZSRS po agresji na Polskę w 1939 r. - wyjaśnia, w jaki sposób doszło do zajęcia krajów nadbałtyckich przez ZSRS - wyjaśnia, jaką rolę w niemieckiej agresji na Norwegię odegrał Vidkun Quisling - przedstawia sytuację militarną Francji i Wielkiej Brytanii po rozpoczęciu II wojny światowej - omawia działania wojenne na Bałkanach - porównuje siły niemieckie i sowieckie w przededniu wybuchu wojny - wyjaśnia, dlaczego nie powiódł się niemiecki plan wojny błyskawicznej w 1941 r. - przedstawia sytuację na froncie wschodnim w drugiej połowie 1941 r. - opisuje działania wojenne na froncie wschodnim w 1942 r. - omawia przyczyny klęski wojsk niemieckich w bitwie pod Moskwą - wyjaśnia, na czym polegała blokada Leningradu i w jaki sposób części mieszkańców miasta udało się ją przetrzymać - omawia przebieg bitwy stalingradzkiej - wyjaśnia, z czego wynikała przewaga 	<p>pierwszego obozu zagłady w Chełmnie nad Nerem (XII 1941)</p> <ul style="list-style-type: none"> - identyfikuje postacie: Pawła Frenkla, Juliana Grobelnego, Raoula Wallenberga, Henryka Sławika, Chiune (Sempo) Sugihary, Oskara Schindlera, Adama Sapiehy - opisuje próby buntu przeciwko Niemcom podjęte przez Żydów - wyjaśnia, z czego wynikały różnice w stosunku społeczeństw Europy do antysemickiej polityki Niemców i Holokaustu - wymienia przykłady ratowania Żydów przed zagładą - omawia postępy wojsk sowieckich na Bałkanach w 1944 r. - wyjaśnia, jakie znaczenie w wojnie z Japonią miały walki o Iwo Jimę i Okinawę - charakteryzuje specyfikę walk na Dalekim Wschodzie 	
--	---	--	--	--

	<p>terenach Europy Zachodniej</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia, w jakim celu Niemcy zakładali obozy koncentracyjne – omawia założenia Generalnego Planu Wschodniego – przedstawia sposoby działalności ruchu oporu w okupowanej Europie – wyjaśnia, dlaczego naziści stosowali represje wobec Żydów – wyjaśnia, w jakim celu hitlerowcy umieszczali ludność żydowską w gettach – wyjaśnia, na czym polegać miało „ostateczne rozwiązanie kwestii żydowskiej” – opisuje, jak funkcjonowały obozy zagłady – charakteryzuje różne postawy społeczeństw europejskich wobec Holocaustu – przedstawia bilans Holocaustu – wymienia etapy tworzenia wielkiej koalicji antyhitlerowskiej – przedstawia postanowienia konferencji w Teheranie – wyjaśnia, jakie znaczenie dla przebiegu II wojny światowej miała bitwa na Łuku Kurskim – omawia przebieg lądowania aliantów w Normandii w czerwcu 1944 r. – przedstawia przebieg walk na froncie zachodnim w 1944 r. – wyjaśnia, na czym polegała taktyka żabich skoków – wyjaśnia, jakie wydarzenia miały bezpośredni wpływ na decyzję o kapitulacji Japonii – przedstawia decyzje w sprawie powojennych losów Niemiec, które zapadły na konferencji w Jaltie 	<p>brytyjskiej marynarki wojennej nad włoską</p> <ul style="list-style-type: none"> – przedstawia okoliczności włączenia się Niemiec w działania zbrojne w Afryce Północnej – omawia okoliczności zakończenia walk w Afryce Północnej – wymienia zmiany, jakie w sposobie walki i uzbrojeniu zastosowali alianci, walcząc z niemieckimi okrętami wojennymi – wyjaśnia, na czym w rzeczywistości polegał tzw. nowy porządek, który III Rzesza zaprowadzała w podbitej przez siebie Europie – wyjaśnia, co skłaniało mieszkańców Europy Wschodniej do kolaboracji z Niemcami – wymienia przykłady kolaboracji w Europie Wschodniej – omawia rozwój ruchu oporu w okupowanej Europie – przedstawia, jak wyglądała okupacja Bałkanów przez wojska państw Osi – omawia, jak narastały prześladowania ludności żydowskiej przez hitlerowców w okupowanych krajach – wymienia przykłady największych mordów dokonanych na ludności żydowskiej przez Einsatzgruppen – przedstawia metody, jakimi posługiwali się naziści w celu realizacji tzw. „ostatecznego rozwiązania kwestii żydowskiej” – omawia stosunek Żydów do zagłady – opisuje proces tworzenia się wielkiej koalicji antyhitlerowskiej – wyjaśnia, w jaki sposób USA wspierały państwa toczące wojnę z III Rzeszą – omawia postanowienia konferencji w Casablance – wymienia postanowienia konferencji w Kairze – omawia przebieg walk na froncie wschodnim w latach 1943–1944 		
--	---	--	--	--

		<ul style="list-style-type: none"> – przedstawia przebieg walk we Włoszech – wyjaśnia, na czym polegała doktryna strategicznych nalotów i jakie były ich skutki – omawia walki na froncie wschodnim i zachodnim w 1945 r. – przedstawia przebieg walk na Pacyfiku w 1943 r. – wymienia metody, jakie Japończycy stosowali w walkach z Amerykanami – wyjaśnia, w jaki sposób działania na froncie wpłynęły na podział wpływów w powojennej Europie 		
--	--	---	--	--

II. Polacy podczas II wojny światowej

<ul style="list-style-type: none"> – stosuje pojęcia: Generalne Gubernatorstwo, sowietyzacja, deportacja, łapanka, kolaboracja, walka cywilna, Polska Walcząca, Holokaust, rząd na uchodźstwie, Polskie Państwo Podziemne, Związek Walki Zbrojnej, Armia Krajowa, akcja dywersyjna, akcja sabotażowa, plan „Burza”, godzina W, Polska lubelska – identyfikuje postacie: Witolda Pileckiego, Ireny Sendlerowej, Ignacego Mościckiego, Edwarda Rydza-Śmigłego, Władysława Sikorskiego, Władysława Andersa, Stanisława Mikołajczyka, Stefana Roweckiego ps. Grot, Tadeusza Komorowskiego ps. Bór, Leopolda Okulickiego ps. Niedźwiadek – lokalizuje w czasie: mordy na polskich oficerów w Katyniu, Piatichatkach i Miednoje (IV–V 1940), Akcję Specjalną Kraków (XI 1939), akcję AB (wiosna 1940), układ Sikorski–Majski (30 VII 1941), zerwanie stosunków między ZSRS i rządem emigracyjnym (25 IV 1943), powstanie Związku Walki Zbrojnej (13 XI 1939), powołanie Armii Krajowej (14 II 1942), rzeź wołyńską 	<ul style="list-style-type: none"> – stosuje pojęcia: paszportyzacja, łagier, Generalny Plan Wschodni, kontyngenty, szmugiel, tajne komplety, Kierownictwo Walki Cywilnej, sabotaż, Rada Pomocy Żydom „Żegota”, szmalcownik, internowanie, Polska Partia Robotnicza, linia Curzona, Krajowa Rada Narodowa, Polski Komitet Wyzwolenia Narodowego, proces szesnastu, Tymczasowy Rząd Jedności Narodowej – identyfikuje postacie: Hansa Franka, Władysława Bartoszewskiego, Józefa i Wiktorii Ulmów, Jana Karskiego, Henryka Dobrzańskiego ps. Hubal, Władysława Gomułki, Kazimierza Sosnkowskiego, Augusta Emila Fieldorfa ps. Nil, Władysława Raczkiewicza, Ignacego Jana Paderewskiego, Stanisława Mikołajczyka, Leopolda Okulickiego ps. Niedźwiadek, Ericha von dem Bach-Zelewskiego, Bolesława Bieruta, Stanisława Maczka, Stanisława Sosabowskiego – lokalizuje w czasie: niemiecko-sowiecki traktat o granicach i przyjaźni (28 IX 1939), deportacje 	<ul style="list-style-type: none"> – stosuje pojęcia: niemiecka lista narodowościowa (Volkslista), Volksdeutsch (folksdojcz), powstanie zamojskie, prasa gadzinowa, czarny rynek, Związek Organizacji Wojskowej, mały sabotaż, Tymczasowy Komitet Pomocy Żydom, Gwardia Ludowa, Związek Patriotów Polskich, akcja scalenkowa, Narodowa Organizacja Wojskowa, Polityczny Komitet Porozumiewawczy, Krajowa Rada Ministrów, akcja „Wachlarz” – identyfikuje postacie: Arthura Greisera, Władysława Szpilmana, Bolesława Wieniawy-Długoszowskiego, Wandy Wasilewskiej, Michała Karaszewicza-Tokarzewskiego ps. Torwid, Cyryla Ratajskiego, Jana Piekalkiewicza, Jana Stanisława Jankowskiego, Marcelego Nowotki, Tomasza Arciszewskiego, Jana Mazurkiewicza ps. Radosław, Franza Kutschere, Wojciecha Kiwerskiego ps. Oliwa, Zdzisława Jeziorańskiego ps. Jan Nowak, Antoniego Chruściela ps. Monter, Zygmunta Berlinga, Edwarda Osóbki-Morawskiego, Tomasza 	<ul style="list-style-type: none"> – stosuje pojęcia: Narodowe Siły Zbrojne, Ukraińska Powstańcza Armia – identyfikuje postacie: Zygmunta Berlinga, Władysława Studnickiego, Wacława Krzeptowskiego, Igo Szyma, Elżbiety Zahorskiej, Anny Smoleńskiej, Zofii Kossak, Juliana Grobelnego, Henryka Sławika, Felicjana Sławoja-Składkowskiego, Alfreda Lampego, Aleksandra Zawadzkiego, Kazimierza Pużaka, Mieczysława Niedziałkowskiego, Macieja Rataja, Stefana Korbońskiego, Mieczysława Trajdosa, Aleksandra Dębskiego, Tadeusza Salskiego, Bolesława Piaseckiego, Jana Piwnika ps. Ponury, Romana Szuchewycza, Henryka Cybulskiego, Michała Żymierskiego, Iwana Sierowa, Stanisława Ujejskiego, Jerzego Świrskiego, Mariana Kukiela – lokalizuje w czasie: decyzję władz ZSRS o rozstrzelaniu polskich oficerów (5 III 1940), wprowadzenie folklisty na ziemiach wcielonych do Rzeszy (III 1941), umowę paryską (X 1939), opublikowanie informacji o odnalezieniu grobów polskich oficerów w Katyniu (13 IV 1943), 	<ul style="list-style-type: none"> – ocenia skalę represji sowieckich i ich konsekwencje dla polskiego narodu – ocenia postawy Polaków, którzy wpisywali się na Volkslistę – ocenia skalę represji niemieckich i ich konsekwencje dla polskiego narodu – ocenia postawy społeczeństwa polskiego wobec niemieckiego okupanta – ocenia postawy społeczeństwa polskiego wobec Holokaustu – ocenia działalność polskiego rządu emigracyjnego podczas II wojny światowej – ocenia, jak ujawnienie przez Niemców zbrodni katyńskiej wpłynęło na sytuację rządu RP na uchodźstwie – ocenia działalność Polskiego Państwa Podziemnego – ocenia relacje polsko-ukraińskie w czasie II wojny światowej – ocenia polityczne, militarne i społeczne aspekty powstania warszawskiego oraz jego konsekwencje – ocenia postawę mocarstw wobec powstania warszawskiego – ocenia decyzję o wybuchu powstania warszawskiego – ocenia postawy Polaków w powstaniu
---	--	--	---	---

<p>(1943), wybuch powstania warszawskiego (1 VIII 1944), podpisanie układu o zaprzestaniu działań wojennych w Warszawie (2/3 X 1944), konferencję w Jałcie (4–11 II 1945), ewakuację armii gen. Andersa (III–VIII 1942)</p> <ul style="list-style-type: none"> – lokalizuje w czasie i przestrzeni: bitwę o Anglię (VII–X 1940), bitwę o Monte Cassino (V 1944) – lokalizuje w przestrzeni: podział ziem polskich pod okupacją niemiecką i sowiecką, miejsca na ziemiach polskich, gdzie okupanci założyli obozy koncentracyjne – omawia podział ziem polskich pod okupacją niemiecką i sowiecką – przedstawia okoliczności zbrodni katyńskiej – określa, jakie grupy społeczne i narodowościowe stały się celem represji okupanta niemieckiego – wyjaśnia, w jakim celu powstał niemiecki nazistowski obóz Auschwitz–Birkenau – wymienia metody stosowane przez okupanta niemieckiego w celu zastraszania społeczeństwa polskiego – omawia sposoby walki okupanta niemieckiego z polskością – przedstawia warunki życia codziennego Polaków w Generalnym Gubernatorstwie – wymienia rodzaje walki cywilnej stosowane przez Polaków w Generalnym Gubernatorstwie – przedstawia postanowienia układu Sikorski–Majski – wyjaśnia, w jakich okolicznościach nastąpiło zerwanie stosunków między ZSRS i rządem emigracyjnym – wyjaśnia, jakie struktury konspiracyjne nazywano Polskim Państwem Podziemnym – wymienia przykłady zbrojnych akcji podejmowanych przez ZWZ-AK 	<p>Polaków w głąb ZSRS (II, IV i VI/VII 1940 oraz V i VI 1941), operację „Tannenberg” (IX–X 1939), mord w Wawrze pod Warszawą (27 XII 1939), powstanie Generalnego Planu Wschodniego (1942), utworzenie Polskiej Partii Robotniczej (I 1942), katastrofę gibraltarską (4 VII 1943), powstanie Służby Zwycięstwu Polski (27 IX 1939), utworzenie Delegatury Rządu RP na Kraj (XII 1940), akcję pod Arsenalem (III 1943), powołanie Rady Jedności Narodowej (I 1944), wydanie rozkazu rozpoczęcia planu „Burza” (XI 1943), powstanie Krajowej Rady Narodowej (31 XII 1943/1 I 1944), utworzenie Polskiego Komitetu Wyzwolenia Narodowego (22 VII 1944), rozwiązanie Armii Krajowej (19 I 1945), proces szesnastu (VI 1945), konferencja w Poczdamie (17 VII–2 VIII 1945), początek formowania się armii gen. Andersa (VIII 1941)</p> <ul style="list-style-type: none"> – lokalizuje w czasie i przestrzeni: bitwę o Narwik (V 1940), bitwę pod Lenino (12–13 X 1943), bitwę pod Falaise (VIII 1944), zdobycie Berlina (IV–V 1945) – lokalizuje w przestrzeni: postanowienia niemiecko-sowieckiego traktatu o granicach i przyjaźni z IX 1939 r., miejsca masowych egzekucji dokonanych przez NKWD na polskich oficerach, zmiany, do jakich doszło w administracji okupacyjnej ziem polskich po wybuchu wojny III Rzeszy z ZSRS, obszar, na którym doszło do walk polsko-ukraińskich – określa cele polityki okupanta niemieckiego wobec ziem włączonych do Niemiec i generalnego Gubernatorstwa – przedstawia cele polityki sowieckiej na okupowanych ziemiach – charakteryzuje represje, jakie wobec 	<p>Arciszewskiego, Kazimierza Pużaka, Zygmunta Szyszko-Bohusza, Stanisława Kopańskiego, Karola Świerczewskiego, Stanisława Popławskiego</p> <ul style="list-style-type: none"> – lokalizuje w czasie: wybory do Zgromadzenia Ludowego Zachodniej Białorusi i Zgromadzenia Ludowego Zachodniej Ukrainy (22 X 1939), powstanie niemieckich obozów koncentracyjnych na ziemiach polskich (1940), akcję wysiedleńczą na Zamojszczyźnie (XI 1942), powstanie Tymczasowego Komitetu Pomocy Żydom (1942), powołanie W. Raczkiewicza na prezydenta RP na uchodźstwie (30 IX 1939), powołanie Rady Narodowej Rzeczypospolitej Polskiej (XII 1939), deklarację programową rządu emigracyjnego (XII 1939), powstanie Związku Patriotów Polskich (III 1943), akcję „Wachlarz” (1941–1943), utworzenie Rady Pomocy Żydom „Żegota” (1942), uchwalenie deklaracji <i>O co walczy naród polski</i> (III 1944), utworzenie Krajowej Rady Ministrów (1944), zamach na Franza Kutscherę (1 II 1944), konferencję teherańską (28 XI–1 XII 1943) – lokalizuje w czasie i przestrzeni: bitwę o Tobruk (VIII–XII 1941), bitwę pod Arnhem (IX 1944), przełamanie Wału Pomorskiego (I–II 1945) – lokalizuje w przestrzeni: kierunki deportacji Polaków w latach 1939–1941, tereny objęte działaniami partyzantów, główne kierunki natarcia oddziałów niemieckich podczas powstania warszawskiego, szlak armii gen. Andersa – wyjaśnia, z czego wynikały różnice w polityce okupanta niemieckiego wobec ziem włączonych do Niemiec i generalnego Gubernatorstwa – wyjaśnia, w jaki sposób władze 	<p>próbę zamachu na Hitlera w Warszawie (5 X 1939), powstanie Politycznego Komitetu Porozumiewawczego (II 1940), powstanie Związku Odwetu (IV 1940), akcję „Wieniec” (7/8 X 1942), powstanie Narodowych Sił Zbrojnych (1942), powstanie Kierownictwa Dywersji Kedyw (I 1943), powstanie 27 Wołyńskiej Dywizji Piechoty AK (1944), bitwę pod Surkontami (VIII 1944)</p> <ul style="list-style-type: none"> – charakteryzuje postawy ludności Kresów Wschodnich wobec władzy sowieckiej – porównuje politykę okupacyjną Niemiec na ziemiach wcielonych do III Rzeszy i w Generalnym Gubernatorstwie – porównuje okupację niemiecką w Polsce i innych krajach europejskich – opisuje organizację edukacji w Generalnym Gubernatorstwie – przedstawia przykłady postaw kolaboranckich w polskim społeczeństwie – porównuje politykę okupacyjną III Rzeszy i ZSRS wobec Polaków – wyjaśnia, jaki wpływ na relacje polsko-sowieckie miała postawa Wielkiej Brytanii i Francji – wyjaśnia, w jaki sposób zorganizowano konspiracyjny system szkolnictwa – wyjaśnia, na czym polegała działalność wywiadowcza ZWZ-AK – przedstawia działalność podziemia narodowego – określa polityczny cel akcji „Burza” i sposób, w jaki planowano go zrealizować – przedstawia uzbrojenie, jakim dysponowali powstańcy – przedstawia politykę rządu emigracyjnego po powstaniu warszawskim 	<p>warszawskim</p> <ul style="list-style-type: none"> – ocenia politykę aliantów zachodnich wobec sprawy polskiej po konferencji jałtańskiej – ocenia postępowanie polskich komunistów zmierzające do przejęcia władzy – ocenia wkład militarny Polaków w działania zbrojne na różnych frontach II wojny światowej – ocenia postawę aliantów wobec militarnego zaangażowania Polaków w działania wojenne
--	---	---	---	--

<ul style="list-style-type: none"> – omawia założenia planu „Burza” – przedstawia przyczyny wybuchu powstania warszawskiego – określa skutki powstania warszawskiego dla stolicy oraz dla ogólnej sytuacji Polski – przedstawia okoliczności powstania tzw. Polski lubelskiej – przedstawia postanowienia konferencji jałtańskiej w sprawie polskiej – omawia proces formowania armii gen. Andersa, jej ewakuację i szlak bojowy – wymienia formacje polskie, które walczyły na frontach II wojny światowej 	<ul style="list-style-type: none"> Polaków zastosowały władze sowieckie – wymienia przykłady represji niemieckich wobec Polaków podczas okupacji – omawia założenia Generalnego Planu Wschodniego – przedstawia sposoby realizacji Generalnego Planu Wschodniego – omawia reakcję społeczeństwa polskiego na realizację Generalnego Planu Wschodniego – wyjaśnia, dlaczego Niemcy poddawali germanizacji polskie dzieci – charakteryzuje politykę społeczną prowadzoną przez okupantów w Generalnym Gubernatorstwie – wyjaśnia, na czym polegała walka cywilna z niemieckim okupantem – omawia postawy Polaków wobec Holokaustu – omawia założenia polityki rządu emigracyjnego premiera W. Sikorskiego – przedstawia proces formowania polskiej armii w ZSRS i przyczyny jej ewakuacji – wyjaśnia, jaki wpływ na stosunki polsko-sowieckie miała sprawa katyńska – wyjaśnia, jakie zadania miały realizować struktury pionu wojskowego Polskiego Państwa Podziemnego: Służba Zwycięstwu Polski, Związek Walki Zbrojnej i Armia Krajowa – przedstawia strukturę pionu cywilnego Polskiego Państwa Podziemnego – wyjaśnia, w jakim celu władze polskiego podziemia zamierzały wywołać w kraju ogólnopolskie powstanie – określa konsekwencje militarne i polityczne planu „Burza” – omawia okoliczności podjęcia decyzji o wybuchu powstania warszawskiego 	<ul style="list-style-type: none"> sowieckie zalegalizowały wcielenie Kresów Wschodnich do ZSRS – omawia sposoby sowietyzacji ziem polskich pod okupacją ZSRS – wyjaśnia, czemu miała służyć Volkslista – charakteryzuje sytuację ludności polskiej na ziemiach włączonych do III Rzeszy – opisuje politykę okupacyjną hitlerowców w Generalnym Gubernatorstwie – przedstawia strukturę niemieckiego aparatu terroru na ziemiach okupowanych – wyjaśnia, jak zmienił się stosunek Niemców do Polaków po wdrożeniu Generalnego Planu Wschodniego – przedstawia politykę okupanta niemieckiego wobec Kościoła katolickiego – wyjaśnia, w jaki sposób okupacyjne władze niemieckie kontrolowały przepływ informacji w Generalnym Gubernatorstwie – wyjaśnia, w jaki sposób okupacja wpłynęła na życie codzienne Polaków – wyjaśnia, jak społeczeństwo polskie reagowało na postawy kolaboranckie – przedstawia okoliczności powstania polskiego rządu na uchodźstwie – omawia polityczne i militarne konsekwencje układu Sikorski–Majski – opisuje działalność komunistów polskich w kraju pod okupacją i ZSRS – przedstawia proces budowania zbrojnego podziemia – wyjaśnia, jakie zadania wypełniali cichociemni w okupowanej Polsce – wyjaśnia, jaką rolę odgrywały Polski Komitet Porozumiewawczy i Rada Jedności Narodowej – omawia działalność Delegatury Rządu na Kraj – charakteryzuje działalność Kierownictwa Dywersji Kedyw 	<ul style="list-style-type: none"> – omawia postawę rządów Wielkiej Brytanii i Stanów Zjednoczonych wobec Polski w okresie II wojny światowej – wyjaśnia przyczyny opuszczenia przez aliantów zachodnich polskiego rządu na uchodźstwie – przedstawia proces odbudowy polskiej armii we Francji – wyjaśnia, jakie znaczenie dla ludności polskiej przebywającej w ZSRS miało formowanie się armii gen. Andersa oraz jej ewakuacja na Bliski Wschód 	
--	--	--	--	--

	<ul style="list-style-type: none"> – opisuje przebieg walk w czasie powstania warszawskiego – przedstawia okoliczności zakończenia walk powstańczych w Warszawie – omawia okoliczności powstania Tymczasowego Rządu Jedności Narodowej – przedstawia decyzje, jakie w sprawie Polski podjęto na konferencji w Poczdamie – charakteryzuje proces ustanawiania komunistycznych władz w wyzwolonej Polsce – stosuje pojęcie Polskie Siły Zbrojne – przedstawia udział wojsk polskich w kampanii norweskiej w 1940 r. – wymienia formacje zbrojne wchodzące w skład Polskich Sił Zbrojnych w Wielkiej Brytanii – omawia udział Polskich Sił Zbrojnych w walkach w Europie Zachodniej w latach 1944–1945 	<ul style="list-style-type: none"> – omawia działalność oddziałów partyzanckich – przedstawia działalność ukraińskich ugrupowań nacjonalistycznych na Wołyniu – omawia postawę polskich oddziałów samoobrony walczących z ukraińskimi nacjonalistami na Wołyniu – przedstawia przebieg planu „Burza” – omawia represje, jakie wobec cywilnych mieszkańców stolicy zastosowały wojska okupacyjne – opisuje postawę mieszkańców Warszawy wobec powstańców – wyjaśnia, jaką postawę wobec powstania warszawskiego zajęli alianci zachodni, a jaką ZSRS – omawia postanowienia konferencji teherańskiej w sprawie polskiej – charakteryzuje politykę PKWN – wyjaśnia, jak rząd emigracyjny przyjął postanowienia konferencji jałtańskiej w sprawie polskiej – przedstawia represje władz komunistycznych wobec polskiego podziemia – wyjaśnia, jakie wydarzenia przyczyniły się do rozbitcia sił podziemia w Polsce – omawia proces odbudowy Polskich Sił Zbrojnych w Wielkiej Brytanii – przedstawia udział Polskich Sił Zbrojnych w walkach w Afryce Północnej – opisuje proces formowania się wojsk polskich u boku Armii Czerwonej – omawia szlak bojowy wojska polskiego na froncie wschodnim 		
--	--	--	--	--

III. Świat podczas zimnej wojny

<ul style="list-style-type: none"> – stosuje pojęcia: ludobójstwo, program „czterech D”, denazyfikacja, dekartelizacja, demokratyzacja, demilitaryzacja, Organizacja Narodów Zjednoczonych, Powszechna deklaracja praw człowieka, 	<ul style="list-style-type: none"> – stosuje pojęcia: taktyka spalonej ziemi, Międzynarodowy Trybunał Wojskowy, deportacje, Karta Narodów Zjednoczonych, Międzynarodowy Trybunał Sprawiedliwości, układ 	<ul style="list-style-type: none"> – stosuje pojęcia: Sojusznicza Rada Kontroli Niemiec, „błękitne hełmy”, Rada Gospodarczo-Społeczna, „taktyka salami”, Europejska Organizacja Współpracy Gospodarczej, Unia 	<ul style="list-style-type: none"> – stosuje pojęcia: dipis, Międzynarodowy Trybunał Wojskowy dla Dalekiego Wschodu, „polowanie na czarownice”, makkartyzm, komuny ludowe, Brytyjska Wspólnota Narodów, Unia Francuska, powstanie 	<ul style="list-style-type: none"> – ocenia wpływ II wojny światowej na przemiany społeczne i polityczne powojennego świata – ocenia, jakie realne zagrożenia dla świata niesła za sobą rywalizacja polityczna i gospodarcza
--	--	--	--	--

<p>supermocarstwo, żelazna kurtyna, zimna wojna, kraje demokracji ludowej, mur berliński, Organizacja Paktu Północnoatlantyckiego, Układ Warszawski, destalinizacja, powstanie węgierskie, Praska Wiosna, Wielki Skok, rewolucja kulturalna, dekolonizacja, kraje Trzeciego Świata, fundamentaliści, wyścig zbrojeń, Europejska Wspólnota Węgla i Stali, Europejska Wspólnota Gospodarcza, Rada Europejska, Parlament Europejski, rewolucja obyczajowa, pacyfizm, feminizm, rasizm, laicyzacja</p> <p>– identyfikuje postacie: Józefa Stalina, Harry’ego Trumana, Winstona Churchilla, Nikity Chruszczowa, Imre Nagya, Leonida Breżniewa, Alexandra Dubčeka, Mao Zedonga, Kim Ir Sena, Mahatmy Gandhiego, Charles’a de Gaulle’a, Dawida Ben Guriona, Richarda Nixona, Jasera Arafata, Saddama Husajna, Johna Fitzgeralda Kennedy’ego, Fidela Castro, Roberta Schumana, Konrada Adenauera</p> <p>– lokalizuje w czasie: konferencję założycielską ONZ (25 IV–26 VI 1945), uchwalenie Powszechnej deklaracji praw człowieka (1948), proklamowanie Republiki Federalną Niemiec (IX 1949), utworzenie Niemieckiej Republiki Demokratycznej (X 1949), powstanie Organizacji Paktu Północnoatlantyckiego (4 IV 1949), zawarcie Układu Warszawskiego (1955), powstanie węgierskie (X–XI 1953), Praską Wiosnę (1968), wojnę koreańską (VI 1950–VII 1953), rozpoczęcie realizacji Wielkiego Skoku (1958), początek rewolucji kulturalnej (1966), Rok Afryki (1960), proklamowanie państwa Izrael (V 1948), układ w Camp David (1978), kryzys kubański (1962), Konferencję</p>	<p>dwubiegunowy, sowietyzacja, eksport rewolucji, doktryna Trumana, Europejski Plan Odbudowy - plan Marshalla, mosty powietrzne, odwilż, doktryna Breżniewa, maoizm, Czerwona książeczka, Indyjski Kongres Narodowy, taktyka biernego oporu, apartheid, Organizacja Wyzwolenia Palestyny, intifada, Autonomia Palestyńska, Vietcong, efekt domina, junta, plan Schumana, Rada Europy, Europejska Konwencja Praw Człowieka, Europejski Trybunał Praw Człowieka, Europejska Wspólnota Energii Atomowej, „zgniły” Zachód, subkultura, hipisi, kontrkultura, rewolucja seksualna, segregacja rasowa, Afroamerykanie, ruch ekumeniczny</p> <p>– identyfikuje postacie: Clementa Attlee, Josipa Broza-Tity, George’a Marshalla, Władysława Gomułki, Konrada Adenauera, Johna F. Kennedy’ego, Jánosa Kádára, Dwighta Davida Eisenhowera, Gustáva Husáka, Czang Kaj-szeka, Douglasa MacArthura, Ho Szi Mina, Menachema Begina, Gamala Abdela Nasera, Goldę Meir, Billa Clintona, Ernesta Che Guevary, Leonida Breżniewa, Jeana Moneta, Alcida de Gasperiego, Paula-Henriego Spaaka, Richarda Nixona, Martina Luthera Kinga</p> <p>– lokalizuje w czasie: podpisanie Karty Narodów Zjednoczonych (26 VI 1945), konferencję w Poczdamie (17 VII–2 VIII 1945), procesy norymberskie (1946–1949), podpisanie paryskich traktatów pokojowych (10 II 1947), ogłoszenie doktryny Trumana (12 III 1947), ogłoszenie Europejskiego Planu Odbudowy (VI 1947), blokadę Berlina (23/24 VI 1948–12 V 1949), powstanie berlińskie (VI 1953),</p>	<p>Zachodnioeuropejska, Kominform, Rada Wzajemnej Pomocy Gospodarczej, realizm socjalistyczny, Bizonia, Trizonia, Bundeswehra, żdanowszczyzna, doktryna Eisenhowera, obozy reedukacyjne, Czerwona Gwardia (hunwejbini), Viet Minh, Ruch Państw Niezaangażowanych, kibuc, idea panarabska, ajatollah, tzw. gorąca linia, szlak Ho Szi Mina, rewolucja goździków, kraje Beneluksu, Organizacja Współpracy Gospodarczej i Rozwoju, afera „Watergate”, impeachment, ruch kontestatorski, popart, terroryzm polityczny</p> <p>– identyfikuje postacie: Trygve’go Lie, Jamesa Byrnesa, Andrieja Żdanowa, Waltera Ulbrichta, Otto Grotewohla, Ławrientija Berii, Georgija Malenkowa, Wiaczesława Mołotowa, Georgija Żukowa, Dalajlama XIV, Deng Xiaopinga, Ahmeda Sukarno, Moszego Dajana, Anwara as-Sadata, Jimmy’ego Cartera, Hosniego Mubaraka, Jurija Gagarina, Neila Armstronga, Lyndona B. Johnsona, Richarda Nixona, Geralda Forda, Willy’ego Brandta, Juana Carlosa, Andy’ego Warhola, Jana XXIII, Pawła VI</p> <p>– lokalizuje w czasie: I proces norymberski (XI 1945 – X 1946), procesy zbrodniarzy japońskich (1946–1948), przemówienie W. Churchilla w Fulton (5 III 1946), powstanie Kominformu (1947), powołanie Rady Wzajemnej Pomocy Gospodarczej (1949), powstanie Bizonii (1947), powstanie Trizonii (IV 1949), podpisanie traktatu pokojowego z Austrią (15 V 1955), śmierć J. Stalina (5 III 1953), politykę odprężenia (1957–1960), wznowienie wojny domowej w Chinach (1946–1949), podpisanie traktatu pokojowego</p>	<p>Mau Mau, Organizacja Jedności Afrykańskiej, Unia Afrykańska, Irgun, Hagana, „biała rewolucja”, sandiniści, junta tzw. czarnych pułkowników, Ku-Klux-Klan, teologia wyzwolenia</p> <p>– identyfikuje postacie: Szymona Wiesenthala, Envera Hodży, Karla Rennera, Ilii Erenburga, Mátyása Rákosiego, Pála Malétera, Hua Guofenga, Hu Yaobanga, Li Syngmana, Ahmeda Ben Belli, Kwame Nkrumaha, Jomo Kenyatty, Faruka I, Mohammada Rezy Pahlawiego, Ruhollaha Chomejniego, Lon Nola, Pol Pota, Salvadora Allende, Augusta Pinocheta, Luisa Somozę, Antónia de Oliveiry Salazara, Lyndona B. Johnsona, Betty Friedan, Gustava Gutiérreza</p> <p>– lokalizuje w czasie: powstanie Organizacji Narodów Zjednoczonych do spraw Pomocy i Odbudowy (1943), spotkanie w Dumbarton Oaks (VIII – IX 1944), wojnę domową w Grecji (1946–1949), utworzenie Europejskiej Organizacji Współpracy Gospodarczej (1947), powołanie Unii Zachodnioeuropejskiej (1954), powstanie Niemieckiej Socjalistycznej Partii Jedności (1946), pierwszą próbę jądrową przeprowadzoną przez ZSRS (IX 1949), wejście RFN do NATO (III 1955), wizytę Johna F. Kennedy’ego w Berlinie (1963), konferencję w Bandungu (1955), objęcie władzy w ZSRS przez L. Breżniewa (1964), zajęcie Tybetu przez Chiny (1950), powstanie w Tybecie (1959), powstanie Demokratycznej Republiki Wietnamu (IX 1945), wojny o Kaszmir (1947, 1965, 1971, 1999), powołanie Organizacji Jedności Afrykańskiej (1963), rewolucję w Egipcie (1952), zamach w Monachium (1972), pokój izraelsko-egipski w Waszyngtonie (1979), porozumienie z</p>	<p>supermocarstw po zakończeniu II wojny światowej</p> <p>– ocenia gospodarcze i polityczne skutki planu Marshalla</p> <p>– ocenia, jakie realne zagrożenia dla świata niosła za sobą rywalizacja militarna i polityczna państw Europy Zachodniej i bloku wschodniego</p> <p>– ocenia polityczny wydzźwięk blokady Berlina w 1948 r.</p> <p>– ocenia inwazję wojsk Układu Warszawskiego na Czechosłowację</p> <p>– ocenia wpływ kryzysów w państwach bloku wschodniego na sytuację Europy Środkowo-Wschodniej</p> <p>– ocenia wpływ wojny koreańskiej na późniejsze przemiany polityczne, jakie zaszły w Korei Północnej i Południowej</p> <p>– ocenia proces dekolonizacji i jego wpływ na sytuację geopolityczną na świecie</p> <p>– ocenia wpływ konfliktów izraelsko-arabskich na sytuację geopolityczną w regionie i na świecie</p> <p>– ocenia interwencję USA w Wietnamie</p> <p>– ocenia konsekwencje, jakie niósł za sobą wyścig zbrojeń</p> <p>– ocenia konsekwencje politycznej rywalizacji Wchód–Zachód w latach 60.</p> <p>– ocenia konsekwencje polityczne wzrostu wpływów ZSRS na świecie w latach 60. i 70.</p> <p>– ocenia politykę wewnętrzną i zagraniczną J. F. Kennedy’ego oraz L. B. Johnsona</p> <p>– ocenia polityczne i gospodarcze znaczenie integracji europejskiej</p> <p>– ocenia, jaki wpływ na zachodnie społeczeństwa miała rewolucja obyczajowa</p> <p>– ocenia, czy Sobór Watykański II był przełomowym wydarzeniem w historii Kościoła katolickiego</p> <p>– ocenia zmianę roli kobiet w życiu</p>
--	--	---	--	---

<p>Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie (1973–1975), powstanie Europejskiej Wspólnoty Węgla i Stali (1952), traktaty rzymskie (1957), Sobór Watykański II (1962–1965)</p> <ul style="list-style-type: none"> – lokalizuje w przestrzeni: przebieg tzw. żelaznej kurtyny, państwa demokracji ludowej, kraje, w których doszło do protestów społecznych przeciwko władzy komunistycznej, państwa założycielskie EWWiS – wyjaśnia, na czym polegał program „czterech D” – omawia katalog praw człowieka określony w Powszechnej deklaracji praw człowieka – wyjaśnia, na czym polegała żelazna kurtyna i jakie niosła ze sobą konsekwencje polityczne, społeczne i gospodarcze – wyjaśnia, na czym polegała zimna wojna – wymienia cechy państw tzw. demokracji ludowej – omawia okoliczności powstania RFN i NRD – wyjaśnia, jakie cele przyświecały NATO w momencie jego powstania – wymienia różnice polityczne i gospodarczo-społeczne pomiędzy RFN i NRD – omawia przyczyny i skutki powstania węgierskiego – przedstawia przyczyny i skutki Praskiej Wiosny – wyjaśnia, na czym polegał chiński Wielki Skok i jakie przyniósł skutki gospodarcze i społeczne – omawia przejawy i skutki rewolucji kulturalnej w Chinach – podaje przyczyny rozpadu systemu kolonialnego – omawia etapy dekolonizacji Afryki – opisuje okoliczności powstania państwa Izrael – wyjaśnia, jakie znaczenie dla 	<p>wybudowanie muru berlińskiego (VIII 1961), XX Zjazd KPZS (II 1956), inwazję wojsk Układu Warszawskiego na Czechosłowację (20/21 VIII 1968), utworzenie Koreańskiej Republiki Ludowo-Demokratycznej i Republiki Korei (1948), proklamowanie Chińskiej Republiki Ludowej (1 X 1949), I wojnę indochińską (1946–1954), konferencję genewską (1955), wojnę o niepodległość Izraela (1948–1949), kryzys sueski (X 1956), wojnę sześciodniową (VI 1967), wojnę Jom Kippur (X 1973), rewolucję w Iranie (1979), przejęcie władzy na Kubie przez Fidela Castro (1959), uznanie polskiej granicy zachodniej przez RFN (1970), zawieszenie broni w wojnie wietnamskiej (1973), plan Schumana (1950), przyjęcie Europejskiej Konwencji Praw Człowieka (1950), II wojnę indochińską (1955–1975), zniesienie segregacji rasowej w USA (1964), bunt studentek (1968)</p> <ul style="list-style-type: none"> – lokalizuje w przestrzeni: ziemie utracone przez Niemcy na podstawie decyzji Wielkiej Trójki, państwa, które nie otrzymały pomocy w ramach planu Marshalla, strefy okupacyjne na terenie Niemiec, europejskie państwa założycielskie NATO, państwa, w których doszło do zbrojnej interwencji wojsk sowieckich, miejsca głównych konfliktów na Dalekim Wschodzie po II wojnie światowej, państwa, które powstały w wyniku dekolonizacji azjatyckich posiadłości kolonialnych Francji i Wielkiej Brytanii, państwa, w których doszło do przejęcia władzy przez siły komunistyczne, państwa, które wstąpiły do EWG w latach 1973–1986 – przedstawia skutki społeczne II wojny światowej – omawia postanowienia konferencji poczdamskiej w sprawie Niemiec 	<p>z Japonią (8 IX 1951), rozejm w Panmundzom (VII 1953), śmierć Mao Zedonga (1976), proklamowanie niepodległości Indii i Pakistanu (1947), bitwę pod Dien Bien Phu (1954), wojnę o niepodległość Algierii (1954–1962), konferencje w Bandungu (1955), nacjonalizację Kanału Sueskiego (1956), wojnę iracko-irańską (1980–1988), I intifadę (1987), desant w Zatoce Świń (1961), lądowanie na Księżycu (1969), podpisanie układu Salt I (1972) i Salt II (1979), dyktaturę Czerwonych Khmerów (1975–1979), utworzenie Europejskiej Organizacji Współpracy Gospodarczej (1948), utworzenie Rady Europy (1949), zamach stanu w Grecji (1967), aferę „Watergate” (1972), rewolucję goździków (1974), powrót Burbonów na tron Hiszpanii (1975), pierwsze wybory do Parlamentu Europejskiego (1979), marsz na Waszyngton (1963), festiwal w Woodstock (1969)</p> <ul style="list-style-type: none"> – lokalizuje w przestrzeni: zmiany terytorialne przeprowadzone na mocy paryskich traktatów pokojowych, obszary Azji, na których wystąpiły konflikty zbrojne w czasie dekolonizacji, tereny zajęte przez Izrael podczas wojny sześciodniowej, ziemie zajęte przez Izrael podczas wojny Jom Kippur – charakteryzuje straty materialne poniesione przez państwa europejskie w wyniku II wojny światowej – przedstawia postanowienia konferencji poczdamskiej w kwestii reparacji wojennych – wyjaśnia, dlaczego nie wszyscy zbrodniarze wojenni zostali pociągnięci do odpowiedzialności za swoje działania – omawia zmiany terytorialne, jakie przeprowadzono na mocy paryskich 	<p>Oslo (1993), lot w Kosmos Jurija Gagarina (1961), przejęcie władzy przez Leonida Breżniewa (1966), wojnę domową w Kambodży (1970–1975), zamachu stanu w Chile (1973), wybuch rewolucji w Nikaragui (1979), Kongres Europy w Hadze (1948), objęcie tronu przez Elżbietę II (1952), V Republikę we Francji (1959–1969), zamach w Dallas (1963), juntę tzw. czarnych pułkowników (1967–1974), podpisanie przez RFN układów o wzajemnych stosunkach z ZSRS oraz PRL (1970), kryzys paliwowy (1973), pierwsze demokratyczne wybory w Hiszpanii (1977)</p> <ul style="list-style-type: none"> – opisuje zmiany w sposobie prowadzenia walki w czasie II wojny światowej – omawia straty wśród światowych dóbr kultury – wyjaśnia, w jaki sposób komuniści przejęli władzę w Czechosłowacji – omawia przyczyny i skutki wojny domowej w Grecji – przedstawia okoliczności powstania Kominformu – porównuje politykę państw zachodnich i ZSRS wobec okupowanych Niemiec – omawia politykę państw okupacyjnych wobec Austrii – wyjaśnia, czym sytuacja w okupowanej Austrii odróżniała się od tej w Niemczech – wyjaśnia, jaka polityka kryła się pod hasłem „nasilającej się walki klasowej” – omawia sytuację na Węgrzech po zakończeniu II wojny światowej – wyjaśnia, w jaki sposób ZSRS wciągnął w rywalizację z Zachodem inne kontynenty – przedstawia sytuację wewnętrzną w Chinach po zakończeniu II wojny światowej – omawia skutki wojny domowej w 	<p>społeczeństw zachodnich</p> <ul style="list-style-type: none"> – ocenia stosunek państw i społeczeństw do działalności organizacji terrorystycznych
--	---	---	---	---

<p>stabilizacji stosunków bliskowschodnich miał układ w Camp David</p> <ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia, na czym polegał zimnowojenny wyścig zbrojeń - wyjaśnia, jaką rolę w kryzysie kubańskim odegrała rywalizacja między USA i ZSRS - wymienia etapy integracji państw Europy Zachodniej - przedstawia, na czym polegała rewolucja obyczajowa lat 60. i 70. XX w. - wymienia zmiany w Kościele katolickim, które były rezultatem obrad Soboru Watykańskiego II 	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia, w jaki sposób ukarano niemieckich i japońskich zbrodniarzy wojennych - charakteryzuje powojenne migracje - wyjaśnia, na czym polegał układ dwubiegunowy w stosunkach międzynarodowych - wyjaśnia, jakie działania zakładała doktryna Trumana - przedstawia założenia planu Marshalla - wyjaśnia, jakie skutki polityczne i gospodarcze przyniósł Europie Zachodniej plan Marshalla - wyjaśnia, jakie działania polityczne spowodowały narastanie tzw. zimnej wojny - przedstawia przyczyny, przebieg i skutki I kryzysu berlińskiego - omawia okoliczności powstania NATO - wyjaśnia, dlaczego zbudowano mur berliński i jakie były tego konsekwencje - omawia, jak państwa bloku wschodniego zareagowały na powstanie NATO - wyjaśnia, na czym polegała odwilż w ZSRS i państwach bloku wschodniego - wyjaśnia, jaką rolę w procesie destalinizacji odegrał tajny referat N. Chruszczowa wygłoszony podczas XX Zjazdu KPZS - wyjaśnia, na czym polegało odprężenie w stosunkach międzynarodowych w latach 50. XX wieku - charakteryzuje politykę wewnętrzną Mao Zedonga - omawia zmiany społeczne wywołane przejściem władzy przez komunistów w Chinach - przedstawia rozwój gospodarczy Japonii po zakończeniu okupacji amerykańskiej - omawia przyczyny, przebieg i skutki wojny koreańskiej 	<p>traktatów pokojowych</p> <ul style="list-style-type: none"> - przedstawia etapy tworzenia ONZ - przedstawia zmiany, jakie nastąpiły w układzie sił na świecie po II wojnie światowej - omawia proces ekspansji komunizmu w Europie Środkowo-Wschodniej - przedstawia okoliczności ogłoszenia planu Marshalla - omawia rolę RWPG - omawia politykę władz okupacyjnych wobec Niemiec w zachodnich strefach okupacyjnych i wschodniej strefie okupacyjnej - wymienia etapy jednoczenia zachodnich stref okupacyjnych - wyjaśnia, dlaczego wybuchło powstanie berlińskie i jakie były jego konsekwencje - wyjaśnia, jakie znaczenie miało włączenie RFN do struktur NATO - omawia skutki rywalizacji USA i ZSRS w latach 40. i 50. - charakteryzuje politykę wewnętrzną w ZSRS po zakończeniu II wojny światowej - przedstawia proces walki o władzę w ZSRS po śmierci J. Stalina - opisuje przebieg powstania węgierskiego - przedstawia stosunek władz ZSRS do powstania na Węgrzech - wyjaśnia, w jaki sposób ZSRS rozpoczął proces rywalizacji z USA w latach 50. - omawia przebieg Praskiej Wiosny - opisuje okoliczności powstania Chińskiej Republiki Ludowej - wyjaśnia, jaką rolę odgrywały chińskie obozy reedukacyjne w polityce społecznej Mao Zedonga - omawia sytuację w Chinach po śmierci Mao Zedonga - wyjaśnia, jaką rolę w konflikcie koreańskim odegrały Chiny, ZSRS i USA 	<p>Chinach</p> <ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia, jak władze chińskie rozwiązały problem Tybetu - wyjaśnia, jakie wydarzenia przyczyniły się do pogorszenia stosunków chińsko-sowieckich - wyjaśnia, w jakich okolicznościach Indonezja proklamowała niepodległość - wyjaśnia, w jakich okolicznościach uznano niepodległość Malajów - porównuje przebieg procesów dekolonizacyjnych w Afryce i Azji - przedstawia sytuację w Palestynie po zakończeniu II wojny światowej - omawia proces dekolonizacji Bliskiego Wschodu - wyjaśnia, jaką rolę w konfliktach izraelsko- arabskich odgrywał ZSRS - wyjaśnia, jakie skutki miała zmiana taktyki działania Palestyńczyków przeciwko Izraelowi w czasie intifady - wyjaśnia, jaką rolę w zimnowojennej rywalizacji pomiędzy USA i ZSRS odegrały konflikty na Bliskim Wschodzie - wyjaśnia, jaką rolę w rywalizacji między Wschodem i Zachodem odgrywał podbój kosmosu - omawia sytuację w Wietnamie po klęsce Francji w Indochinach - przedstawia konflikty w Laosie i Kambodży - przedstawia sytuację polityczną we Włoszech - przedstawia przyczyny i skutki rewolucji goździków w Portugalii - omawia przyczyny i skutki kryzysu paliwowego - porównuje sytuację polityczno-gospodarczą w państwach Europy Zachodniej po II wojnie światowej - wyjaśnia, jak doszło do pojawienia się terroryzmu lewackiego - przedstawia metody walki z rasizmem, jakie stosowali amerykańscy działacze
---	--	---	--

	<ul style="list-style-type: none"> – omawia przyczyny, przebieg i skutki I wojny indochińskiej – przedstawia okoliczności powstania Indii i Pakistanu – wyjaśnia, co łączyło ruchy niepodległościowe w Afryce – wymienia wojny, jakie toczył Izrael z państwami arabskimi – omawia cele i działalność Organizacji Wyzwolenia Palestyny – omawia przyczyny i skutki rewolucji islamskiej w Iranie – wymienia skutki kryzysu sueskiego dla Francji, Wielkiej Brytanii i Egiptu – omawia przyczyny, przebieg i skutki kryzysu kubańskiego – wyjaśnia, dlaczego USA zaangażowały się w wojnę w Wietnamie – omawia działania ZSRS, które zmierzały do zwiększenia jego wpływów w świecie lat 70. – przedstawia początki integracji europejskiej – omawia funkcjonowanie EWG do końca lat 70. – omawia skutki, jakie przyniosła USA wojna w Wietnamie – wyjaśnia, dlaczego doszło do rewolucji obyczajowej na przełomie lat 60. i 70. XX w. – charakteryzuje kontrkulturę lat 60. i 70. XX w. – wymienia zjawiska i procesy, które doprowadziły do buntów studenckich w 1968 r. – omawia przyczyny narodzin ruchów feministycznych – wyjaśnia, na czym polegała rewolucja seksualna w latach 60. XX w. i jakie były jej skutki 	<ul style="list-style-type: none"> – omawia okoliczności powstania Korei Północnej i Południowej – wyjaśnia, jakie skutki przyniosła Japonii amerykańska okupacja – przedstawia różnice w polityce wobec kolonii prowadzonej przez W. Brytanię i Francję – opisuje relacje indyjsko-pakistańskie po uzyskaniu niepodległości przez oba państwa – omawia przyczyny, przebieg i skutki wojny w Algierze – wyjaśnia, w jakich okolicznościach utworzono Republikę Południowej Afryki – wyjaśnia, w jaki sposób rywalizacja między krajami zachodnimi i ZSRS wpłynęła na losy innych kontynentów – wyjaśnia, jak na powstanie Izraela zareagowała ludność arabska – przedstawia funkcjonowanie państwa izraelskiego w początkach jego istnienia – wyjaśnia, jak doszło do kryzysu sueskiego i jakie były jego konsekwencje – wyjaśnia, jak na kryzys sueski zareagowały państwa zachodnie i ZSRS – przedstawia przyczyny i skutki wojny sześciodniowej – omawia przyczyny i skutki wojny Jom Kippur – charakteryzuje rywalizację Wchód– Zachód w latach 60. XX w. – omawia przejawy polityki odprężenia w latach 70. XX w. – wyjaśnia, jak rozwój broni jądrowej wpłynął na konflikty zimnowojenne – przedstawia etapy amerykańskiego zaangażowania w wojnę w Wietnamie – omawia sytuację polityczną w RFN – charakteryzuje sytuację polityczną w Wielkiej Brytanii i Francji – omawia przemiany polityczne, jakie zaszły w Grecji i Hiszpanii 	<p>na rzecz prawobywatelskich w latach 60. i 70.</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia, na czym polegała teologia wyzwolenia 	
--	--	--	---	--

		<ul style="list-style-type: none"> - charakteryzuje sytuację polityczną w USA - wyjaśnia, jaki wpływ na sytuację polityczną w USA miała afera „Watergate” - charakteryzuje ruch hipisowski - wyjaśnia, dlaczego muzyka rockowa stała się symbolem nowej epoki - wymienia ruchy kontestatorskie, jakie pojawiły się w latach 60. i 70. XX w. - wyjaśnia, jakie czynniki miały wpływ na powstanie popartu - wymienia lewackie organizacje terrorystyczne, które działały w Europie w latach 70. i 80. - omawia proces walki z segregacją rasową w USA - charakteryzuje przemiany w Kościele katolickim przeprowadzone w wyniku obrad Soboru Watykańskiego II 		
--	--	---	--	--

Klasa 4 – oceny roczne

Wymagania na poszczególne oceny				
Ocena dopuszczająca Uczeń:	Ocena dostateczna Uczeń potrafi to, co na ocenę dopuszczającą, oraz:	Ocena dobra Uczeń potrafi to, co na ocenę dostateczną, oraz:	Ocena bardzo dobra Uczeń potrafi to, co na ocenę dobrą, oraz:	Ocena celująca Uczeń potrafi to, co na ocenę bardzo dobrą, oraz:
IV. Polska pod władza komunistów				
<ul style="list-style-type: none"> - stosuje pojęcia: Ziemie Odzyskane, Tymczasowy Rząd Jedności Narodowej, referendum ludowe, Polska Zjednoczona Partia Robotnicza, żołnierze niezłomni, podziemie antykomunistyczne, reforma rolna, gospodarka centralnie planowana, nacjonalizacja, plan trzyletni, stalinizm, kult jednostki, Polska Rzeczpospolita Ludowa, plan sześćioletni, poznański Czerwiec, odwilż październikowa, wydarzenia marcowe, wydarzenia grudniowe, „propaganda sukcesu”, opozycja demokratyczna, Niezależny 	<ul style="list-style-type: none"> - stosuje pojęcia: reemigranci, repatrianci, akcja „Wisła”, autochtoni, Milicja Obywatelska, pogrom kielecki, mała konstytucja, Zrzeszenie „Wolność i Niezawisłość”, ugrupowania „Nie”, Narodowe Siły Zbrojne, kolektywizacja, Państwowe Gospodarstwo Rolne, „bitwa o handel”, Związek Młodzieży Polskiej, socrealizm, gospodarka socjalistyczna, „polska droga do socjalizmu”, polska szkoła plakatu, polska szkoła filmowa, mała stabilizacja, strajk okupacyjny, „czarny czwartek”, kino moralnego niepokoju, wydarzenia radomskie, 	<ul style="list-style-type: none"> - stosuje pojęcia: Ministerstwo Bezpieczeństwa Publicznego, testament Polski Walczącej, oblawa augustowska, Narodowe Zjednoczenie Wojskowe, Rolnicze Spółdzielnie Produkcyjne, współzawodnictwo pracy, nomenklatura, Służba Polsce, Ochotnicze Hufce Pracy, Radio Wolna Europa, Klub Krzywego Koła, big-beat, bikiniarze, tzw. komandosi, rewizjoniści, dogmatycy, nowomowa partyjna, sklepy komercyjne, program „5 razy tak” - identyfikuje postacie: Stanisława Radkiewicza, Jerzego Giedroycia, 	<ul style="list-style-type: none"> - stosuje pojęcia: Delegatura Zagraniczna WiN, Organizacja Narodów Zjednoczonych do spraw Pomocy i Odbudowy, ruch księży-patriotów, natolińczycy, puławianie, Zmilitaryzowane Odwoły Milicji Obywatelskiej, akcja łączenia rodzin, tzw. partyzanci, tzw. docenci marcowi, List 34, stan wyjątkowy, godzina milicyjna - identyfikuje postacie: Jerzego Kirchmayera, Stefana Mossora, Franciszka Hermana, Stanisława Tatara, Mariana Utnika, Franciszka Niepokólczyckiego, Wincentego 	<ul style="list-style-type: none"> - ocenia postawy Polaków wobec nowej władzy - ocenia skuteczność działań podejmowanych przez komunistów w celu przejęcia władzy w Polsce - ocenia skuteczność działalności opozycji antykomunistycznej - ocenia postawę społeczeństwa polskiego wobec działań antykomunistycznego podziemia - ocenia skuteczność działań nowej władzy zmierzających do odbudowy powojennej Polski - ocenia postawy Polaków wobec reform przeprowadzanych przez nowa

<p>Samorządny Związek Zawodowy „Solidarność”, pluralizm, stan wojenny, Wojskowa Rada Ocalenia Narodowego</p> <p>– identyfikuje postacie: Stanisława Mikołajczyka, Bolesława Bieruta, Leopolda Okulickiego ps. Niedźwiadek, Augusta Emila Fieldorfa ps. Nil, Danuty Siedzikówny ps. Inka, Feliksa Selmanowicza ps. Zagończyk, Witolda Pileckiego, Stefana Wyszyńskiego, Władysława Gomułki, Stanisława Mrożka, Edwarda Gierka, Jacka Kuronia, Adama Michnika, Lecha Wałęsę, Wojciecha Jaruzelskiego</p> <p>– lokalizuje w czasie: powstanie Tymczasowego Rządu Jedności Narodowej (28 VI 1945), referendum ludowe (30 VI 1946), powstanie Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej (XII 1948), wydanie dekretu o reformie rolnej (6 IX 1944), uchwalenie ustawy o nacjonalizacji (3 I 1946), plan trzyletni (1947–1949), powstanie Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej (XII 1948), plan sześciolatek (1950–1955), uchwalenie konstytucji PRL (22 VII 1952), poznański Czerwiec (28–30 VI 1956), VIII Plenum KC PZPR (X 1956), obchody Millennium Chrztu Polski (IV–V 1966), wydarzenia marcowe (III 1968), wydarzenia grudniowe na Wybrzeżu (14–22 XII 1970), objęcie stanowiska I sekretarza KC PZPR przez E. Gierka (20 XII 1970), kryzys gospodarczy (1976–1980), wybór kard. K. Wojtyły na papieża (16 X 1978), podpisanie porozumień sierpniowych (30 i 31 VIII oraz 3 IX 1980), powołanie Niezależnego Samorządnego Związku Zawodowego „Solidarność” (17 IX 1980), ogłoszenie stanu wojennego (13 XII 1981), zniesienie stanu wojennego (22</p>	<p>strajk solidarnościowy, Międzyzakładowy Komitet Strajkowy, „karnawał »Solidarności«”, godzina policyjna, internowanie</p> <p>– identyfikuje postacie: Edwarda Osóbki-Morawskiego, Władysława Gomułki, Józefa Cyrankiewicza, Zygmunta Szendzielarza ps. Łupaszka, Jana Rodowicza ps. Anoda, Willy’ego Brandta, Wojciecha Jaruzelskiego, Piotra Jaroszewicza, Jacka Kuronia, Antoniego Macierewicza, Zbigniewa Romaszewskiego, Jana Olszewskiego, Andrzeja Gwiadzy, Anny Walentynowicz, Henryki Krzywonos, Bronisława Geremka, Tadeusza Mazowieckiego, Lecha Kaczyńskiego, Mieczysława Rakowskiego, Zbigniewa Bujaka, Władysława Frasyniuka, Bogdana Borusewicz, Jerzego Popiełuszko</p> <p>– lokalizuje w czasie: zawarcie układu polsko-sowieckiego (16 VIII 1945), powojenne przesiedlenia ludności (1945–1947), pogrom kielecki (VII 1946), wybory do Sejmu Ustawodawczego (19 I 1947), akcję „Wisła” (I–VII 1947), działalność Zrzeszenia „Wolność i Niezawisłość” (IX 1945–1947), uchwalenie małej konstytucji (19 II 1947), „bitwę o handel” (IV 1947), utworzenie Państwowych Gospodarstw Rolnych (1949), socrealizm (1949–1956), uchwałę o wymianie pieniędzy (1950), internowanie prymasa S. Wyszyńskiego (1953–1956), śmierć B. Bieruta (III 1956), koniec odwilży październikowej (1957), podpisanie układu o normalizacji stosunków między PRL a RFN (7 XII 1970), początek strajku w Stoczni Gdańskiej (14 XII 1970), „czarny czwartek” (17 XII 1970), gospodarczy ekipy E. Gierka (1971–1975), nowelizację Konstytucji PRL (II 1976),</p>	<p>Józefa Franczaka ps. Lalek, Wincentego Pstrowskiego, Jakuba Bermana, Hilarego Minca, Adama Ważyka, Jacka Kuronia, Adama Michnika, Karola Modzelewskiego, Piotra Jaroszewicza, Jana Olszewskiego, Zdzisława Najdera, Jana Józefa Lipskiego, Stanisława Pyjasa, Leszka Moczulskiego, Aliny Pienkowskiej, Bogdana Borusewicz, Ryszarda Kuklińskiego, Bogdana Lisa, Władysława Hardka, Józefa Glempa, Zofii i Zbigniewa Romaszewskich</p> <p>– lokalizuje w czasie: rozwiązanie się Rady Jedności Narodowej (1 VII 1945), podpisanie układu o przyjaźni między Polską a Czechosłowacją (III 1947), ucieczkę S. Mikołajczyka (X 1947), zawarcie układu Polski z NRD (1950) oraz z RFN (1970), obławę augustowską (VII 1945), powstanie Ministerstwa Odbudowy (IV 1945), wprowadzenie obowiązkowego szkolnictwa podstawowego (1948), objęcie funkcji prymasa Polski przez S. Wyszyńskiego (X 1948), wydanie dekretu o ochronie wolności sumienia (1949), powstanie Radia Wolna Europa (1949), wystosowanie przez biskupów listu do władz PRL Non possumus (III 1953), powstanie Klubu Krzywego Koła (1955), opublikowanie Poematu dla dorosłych Adama Ważyka (VIII 1955), orędzie biskupów polskich do biskupów niemieckich (XI 1965), spektakl Dziady w Teatrze Narodowym (30 I 1968), ogłoszenie podwyżki cen żywności (12 XII 1970), podpisanie Aktu końcowego KBWE (1975), reformę administracyjną (1975), powstanie Polskiego Porozumienia Niepodległościowego (1976), rozpoczęcie strajku w Szczecinie (18 VIII 1980), wydarzenia w Bydgoszczy (III 1981), I zjazd NSZZ „Solidarność” (IX–X 1981), II</p>	<p>Kwiecińskiego, Łukasza Ciepłińskiego, Bolesława Piaseckiego, Czesława Kaczmarka, Józefa Światły, Leopolda Tyrmanda, Romka Strzałkowskiego, Stanisława Stommy, Stefana Kisielewskiego, Krzysztofa Komedy-Trzczyńskiego, Zbigniewa Namysłowskiego, Mieczysława Moczara, Antoniego Słonimskiego, Ryszarda Siwca, Zbyszka Godlewskiego, Alojzego Karkoszki, Stanisława Kociołka, Mariana Spychalskiego, Jakuba Karpińskiego, Edwarda Lipińskiego, Feliksa Falka, Edwarda Lipińskiego, Andrzeja Czumy, Tadeusza Stańskiego, Romualda Szeremietiewa, Kazimierza Świtonia, Krzysztofa Wyszowskiego, Antoniego Sokołowskiego, Jacka Bartyzela, Aleksandra Halla, Marka Jurka, Mariana Jurczyka, Bohdana Cywińskiego, Mieczysława Jagielskiego, Stanisława Kani, Eugeniusza Szumiejki, Andrzeja Konarskiego, Aleksandra Halla, Jana Dobraczyńskiego, Kornela Morawieckiego</p> <p>– lokalizuje w czasie: cofnięcie poparcia aliantów zachodnich dla rządu emigracyjnego (5 VII 1945), założenie Polskiego Stronnictwa Ludowego (VIII 1945), działalność Delegatury Zagranicznej WiN (1946–1953), „proces generałów” (1951), uchwalenie ustawy o obowiązku bezpłatnej nauki dla analfabetów i półanalfabetów (1949), powstanie Stowarzyszenia PAX (1947), powstanie ruchu księży-patriotów (1949), przejęcie przez państwo Caritas i majątków kościelnych (1950), podpisanie porozumienia między rządem a Episkopatem (IV 1950), powołanie Ministerstwa Spraw Wewnętrznych (1954), reaktywowanie ZHP (1956), podpisanie porozumienia</p>	<p>władzę</p> <p>– ocenia, czy Polska w latach 1947–1956 była państwem totalitarnym</p> <p>– ocenia relacje między państwem a Kościołem katolickim w okresie stalinowskim</p> <p>– ocenia okres stalinizmu w Polsce</p> <p>– ocenia reakcję władz na wystąpienia robotnicze w 1956 r.</p> <p>– ocenia polityczne, gospodarcze i społeczne skutki odwilży październikowej</p> <p>– ocenia rządu W. Gomułki</p> <p>– ocenia reakcję władz na wydarzenia marcowe 1968 r. i wystąpienia robotnicze w 1970 r.</p> <p>– ocenia postawę władz PRL wobec Kościoła Katolickiego</p> <p>– ocenia działalność opozycji wobec władz komunistycznych w latach 60.</p> <p>– ocenia politykę prowadzoną przez E. Gierka</p> <p>– ocenia skuteczność propagandy sukcesu prowadzonej przez ekipę E. Gierka</p> <p>– ocenia, jaki wpływ miał wybór Karola Wojtyły na papieża na sytuację panującą w Polsce</p> <p>– ocenia działalność opozycji antykomunistycznej lat 70.</p> <p>– ocenia wpływ powstania NSZZ „Solidarność” na demokratyzację społeczeństwa i państwa</p> <p>– ocenia politykę władz wobec „Solidarności”</p> <p>– ocenia decyzję o wprowadzeniu stanu wojennego</p> <p>– ocenia postawy Polaków wobec wprowadzenia stanu wojennego</p> <p>– ocenia postawę Kościoła katolickiego wobec wydarzeń stanu wojennego</p>
---	---	--	---	--

<p>VII 1983)</p> <ul style="list-style-type: none"> – lokalizuje w przestrzeni tereny, które Polska straciła, oraz tereny, które zyskała po II wojnie światowej – wymienia przyczyny i skutki powojennej migracji ludności na ziemiach polskich – wyjaśnia, kogo i w jaki sposób represjonowała władza komunistyczna w powojennej Polsce – omawia przyczyny i skutki referendum ludowego w 1946 r. – przedstawia metody, jakimi komuniści walczyli z opozycją polityczną i podziemiem niepodległościowym – przedstawia założenia i sposób realizacji reformy rolnej – wyjaśnia, na czym polegała gospodarka centralnie planowana – omawia przejawy kultu jednostki w powojennej Polsce – opisuje system polityczny PRL wprowadzony przez konstytucję z 1952 r. – wyjaśnia, jakie konsekwencje gospodarcze i społeczne przyniósł plan sześciolletni – przedstawia przyczyny, przebieg i skutki poznańskiego Czerwca – wyjaśnia, na czym polegała odwilż październikowa – omawia przyczyny, przebieg i skutki marca 1968 r. – przedstawia przyczyny, przebieg i skutki wydarzeń grudniowych na Wybrzeżu w grudniu 1970 r. – wymienia przykłady inwestycji przemysłowych i infrastrukturalnych lat 70. – wyjaśnia, dlaczego doszło do załamania gospodarczego w Polsce w drugiej połowie lat 70. – wymienia ugrupowania opozycyjne, które powstały w Polsce w latach 70. – wyjaśnia, jakie społeczne znaczenie miał wybór Karola Wojtyły na papieża 	<p>wydarzenia radomskie (25 VII 1976), powstanie Komitetu Obrony Robotników (IX 1976), powstanie Komitetu Samoobrony Społecznej KOR (IX 1977), I pielgrzymkę Jana Pawła II do Polski (2–10 VI 1979), rozpoczęcie strajku w Stoczni Gdańskiej (14 VIII 1980), ogłoszenie 21 postulatów (18 VIII 1980), „karnawał »Solidarności«” (IX 1980–XII 1981), zamach na Jana Pawła II (13 V 1981), pacyfikację kopalni „Wujek” (16 XII 1981), utworzenie Tymczasowej Komisji Koordynacyjnej „Solidarności” (IV 1982), zawieszenie stanu wojennego (XII 1982)</p> <ul style="list-style-type: none"> – lokalizuje w przestrzeni obszary, na których najintensywniej działało podziemie antykomunistyczne – omawia zmiany terytorialne, jakie objęły Polskę po II wojnie światowej – przedstawia przyczyny, cele i skutki akcji „Wisła” – wyjaśnia, jakie były przyczyny pogromu kieleckiego – wymienia etapy przejmowania władzy w państwie przez komunistów – omawia założenia ustrojowe wprowadzone przez małą konstytucję z 1947 r. – wymienia organizacje działające w ramach podziemia antykomunistycznego – omawia przykłady żołnierzy niezłomnych, ich działania i losy – omawia straty infrastrukturalne i demograficzne, jakie poniosła Polska w wyniku II wojny światowej – omawia proces kolektywizacji polskiej wsi – opisuje proces nacjonalizacji przeprowadzony przez władze komunistyczne – przedstawia założenia i realizację planu trzyletniego 	<p>pielgrzymkę Jana Pawła II do Polski (VI 1983), zabójstwo J. Popieluszki (X 1984)</p> <ul style="list-style-type: none"> – lokalizuje w przestrzeni tereny, na których działały oddziały UPA – wyjaśnia, w jaki sposób uregulowano kwestie granic Polski po II wojny światowej – charakteryzuje przesiedlenia ludności na ziemiach polskich po zakończeniu wojny – omawia proces przejmowania władzy w państwie przez komunistów – wyjaśnia, jaką rolę w powojennej Polsce odgrywało PSL – przedstawia metody przejmowania władzy w Polsce przez komunistów – opisuje okoliczności, w jakich doszło do pierwszych powojennych wyborów do Sejmu Ustawodawczego – wyjaśnia, dlaczego doszło do oblawy augustowskiej i jakie były jej skutki – wyjaśnia, w jaki sposób władze walczyły z podziemiem antykomunistycznym – przedstawia działania, jakie podjęto po zakończeniu wojny w celu odbudowy kraju ze zniszczeń – wyjaśnia, dlaczego proces kolektywizacji w Polsce zakończył się fiaskiem – omawia tzw. „bitwę o handel” i jej gospodarcze konsekwencje – wyjaśnia, na czym polegało współzawodnictwo pracy – wyjaśnia, na czym polegała nomenklatura – przedstawia organizacje, które służyły komunistycznej władzy do osłabienia wpływów Kościoła katolickiego – omawia politykę władz komunistycznych wobec Kościoła katolickiego – wyjaśnia, które organizacje służyły indoktrynacji młodzieży – wyjaśnia, jaki wpływ na przemiany 	<p>z ZSRS (1957), pierwszy Międzynarodowy Festiwal Piosenki (1961), pierwszy Krajowy Festiwal Piosenki Polskiej w Opolu (1963), opublikowanie Listu 34 (III 1964), protest Ryszarda Siwca (IX 1968), ogłoszenie Listu 59 (XII 1975), lot M. Hermaszewskiego w kosmos (1978), wystosowanie <i>Apelu do społeczeństwa i władz PRL</i> (IX 1976), śmierć S. Pyjasa (V 1977), powstanie tzw. Latającego Uniwersytetu (1977) i Towarzystwa Kursów Naukowych (1978), podpisanie porozumienia rzeszowsko-ustrzyckiego (II 1981), założenie Ogólnopolskiego Komitetu Oporu (I 1982), powstanie „Solidarności Walczącej” (VI 1982), powołanie Patriotycznego Ruchu Odrodzenia Narodowego (VII 1982)</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia, jaki stosunek do referendum ludowego miały partie polityczne i ugrupowania podziemne przeciwne komunistom – charakteryzuje sytuację polityczną w państwie polskim w latach 1945–1947 – przedstawia powojenne losy żołnierzy Polskich Sił Zbrojnych – omawia działalność polskiego podziemia antykomunistycznego w latach 1945–1948 – omawia organizację szkolnictwa w powojennej Polsce – wyjaśnia, w jaki sposób socrealizm odzwierciedlał ideologiczne założenia systemu politycznego PRL – wyjaśnia, na czym polegała walka frakcyjna w PZPR i jakie były jej konsekwencje – wyjaśnia, jaki wpływ na polską kulturę miała odwilż październikowa – omawia proces wzmacniania pozycji Polski na arenie międzynarodowej – wyjaśnia, jaki wpływ na sytuację polityczną w Polsce miała sześciodniowa wojna izraelsko-
--	--	--	---

<p>i jego pielgrzymka do ojczyzny</p> <ul style="list-style-type: none"> – przedstawia postulaty strajkujących w Stoczni Gdańskiej – wyjaśnia, jakie skutki społeczne i polityczne przyniosły Polakom wydarzenia sierpniowe 1980 r. – wymienia ograniczenia i represje stosowane przez władze w czasie trwania stanu wojennego 	<ul style="list-style-type: none"> – omawia okoliczności powstania PZPR – wyjaśnia, jakie cele miały organizacje młodzieżowe zakładane przez komunistyczne władze – charakteryzuje założenia i realizację planu sześcioletniego – przedstawia socrealizm w polskiej kulturze – wyjaśnia, w jakim celu wprowadzono w 1950 r. reformę walutową – przedstawia okoliczności, które w 1956 r. doprowadziły do przejścia władzy przez W. Gomułkę – wymienia najważniejsze osiągnięcia polskiej kultury okresu odwilży – wyjaśnia, dlaczego lata rządów W. Gomułki nazwano małą stabilizacją – wyjaśnia, jak doszło do konfliktu władzy z Kościołem katolickim w latach 60. XX w. – wymienia powody protestów robotników, studentów i intelektualistów w latach 1956–1970 – wyjaśnia, na czym polegała i jakie cele chciała osiągnąć propaganda sukcesu uprawiana przez ekipę E. Gierka – omawia nową strategię gospodarczą i plan reform gospodarczych rządu E. Gierka – przedstawia, jakie zmiany wprowadzono do Konstytucji PRZ w 1976r. – wyjaśnia, jakie czynniki wpłynęły na powstawanie organizacji opozycyjnych w drugiej połowie lat 70. – omawia przyczyny, przebieg i skutki wydarzeń radomskich z czerwca 1976 r. – omawia przyczyny, przebieg i skutki strajków w sierpniu 1980 r. – przedstawia okoliczności powstania NSZZ „Solidarność” – wyjaśnia, na czym polegał „karnawał »Solidarność«” – przedstawia okoliczności wprowadzenia stanu wojennego 	<p>polityczne w 1956 r. miała trudna sytuacja gospodarcza</p> <ul style="list-style-type: none"> – omawia proces destalinizacji Polski – charakteryzuje początek rządów W. Gomułki – omawia sytuację gospodarczą Polski za rządów W. Gomułki – wyjaśnia, kto zainicjował tworzenie się opozycji wobec władz komunistycznych w latach 60. XX w. – przedstawia udział Polski interwencji w Czechosłowacji w 1968 r. – wyjaśnia, jaki wpływ miały wydarzenia Marca ‘68 i Grudnia ‘70 na pozycję Gomułki w partii i społeczeństwie – wyjaśnia, czego domagały się środowiska opozycyjne w drugiej połowie lat 70. – wyjaśnia, na czym polegała reforma administracyjna w 1975 r. – charakteryzuje organizacje opozycyjne lat 70. – omawia metody działania organizacji opozycyjnych lat 70. – opisuje stan polskiej gospodarki pod koniec lat 70. – omawia stosunek władz do strajkujących w sierpniu 1980 r. – przedstawia decyzje podjęte podczas I Krajowego Zjazdu Delegatów NSZZ „Solidarność” – wyjaśnia, jakie znaczenie dla Polaków w latach komunizmu miały postacie Jana Pawła II i prymasa S. Wyszyńskiego – przedstawia reakcje społeczeństwa na wprowadzenie stanu wojennego – wyjaśnia, jakie znaczenie miała pacyfikacja kopalni „Wujek” – omawia sytuację gospodarczą w kraju na początku lat 80. – przedstawia działania ks. J. Popiełuszki przeciwko władzy komunistycznej 	<p>arabska</p> <ul style="list-style-type: none"> – opisuje kierunki polityki zagranicznej PRL – omawia politykę zagraniczną rządu E. Gierka – charakteryzuje relacje władzy z Kościołem katolickim w latach 70. – przedstawia stosunek społeczeństwa do „Solidarność” – charakteryzuje stosunek władz do „Solidarność” – opisuje podziemną działalność „Solidarność” – charakteryzuje postawę Kościoła katolickiego wobec wydarzeń stanu wojennego 	
---	--	--	--	--

	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia przykłady protestów społecznych i wystąpień antyrządowych po wprowadzeniu stanu wojennego – omawia okoliczności zniesienia stanu wojennego 			
V. Świat na przełomie XX i XXI w.				
<ul style="list-style-type: none"> – stosuje pojęcia: głośność, pierestrojka, doktryna Reagana, „imperium zła”, Jesień Narodów, Wspólnota Niepodległych Państw, Trójkąt Weimarski, Grupa Wyszehradzka, neokolonializm, internet, media społecznościowe, cyberprzemoc, globalizacja – identyfikuje postacie: Michaiła Gorbaczowa, Ronalda Reagana, Helmuta Kohla, Václava Havla, Borysa Jelcyna, Władimira Putina, Baracka Obamy, Osamy bin Ladena – lokalizuje w czasie: objęcie władzy przez Michaiła Gorbaczowa (1985), objęcie rządów przez Ronalda Reagana (1981), upadek muru berlińskiego (XI 1989), aksamitną rewolucję (XI 1989), konferencję „dwa plus cztery” (X 1990), powstanie Wspólnoty Niepodległych Państw (8 XII 1991), rozwiązanie ZSRS (26 XII 1991), powstanie Trójkąta Weimarskiego i Grupy Wyszehradzkiej (1991), podpisanie Traktatu o Unii Europejskiej (1992), wejście Polski, Czech i Węgier do NATO (1999), wejście Czech, Estonii, Litwy, Łotwy, Polski, Słowacji, Słowenii i Węgier do UE (2004), zamachy z 11 września (2001), kryzys migracyjny (2015) – wyjaśnia, na czym polegały reformy przeprowadzone w ZSRS przez M. Gorbaczowa – wyjaśnia, w jakich okolicznościach nastąpiło symboliczne zakończenie zimnej wojny 	<ul style="list-style-type: none"> – stosuje pojęcia: dysydent, system nakazowo-rozdzielczy, projekt „gwiazdnych wojen”, Irlandzka Armia Republikańska, aksamitna rewolucja, rewolucja róż, pomarańczowa rewolucja, brexit, operacja „Pustynna burza”, operacja „Iracka wolność”, Arabska Wiosna Ludów, talibowie, komputeryzacja, telefonia komórkowa, społeczeństwo konsumpcyjne, subkultura młodzieżowe – identyfikuje postacie: George’a H.W. Busha, Margaret Thatcher, François Mitterranda, Helmuta Kohla, Ericha Honeckera, Władimira Mećiara, Václava Klause, Nicolae Ceaușescu, Dmitrija Miedwiediewa, Alaksandra Łukaszenki, Wiktora Janukowycza, Wiktora Juszczuki, Billa Clintona, Jasira Arafata, Saddama Husajna, Billa Clintona, Denga Xiaopinga, Nelsona Mandeli, George’a W. Busha – lokalizuje w czasie: interwencję ZSRS w Afganistanie (1979–1989), odrzucenie doktryny Breżniewa (1989), ogłoszenie projektu „gwiazdnych wojen” (1983), porozumienie wielkopiątkowe (IV 1998), przejście władzy przez opozycję na Węgrzech (X 1989), powstanie w Bukareszcie (XII 1989), ratyfikowanie traktatu zjednoczeniowego Niemiec (3 X 1990), zwycięstwo opozycji w Bułgarii (1991), podział Czechosłowacji (1 I 1993), ogłoszenie niepodległości przez Litwę (11 III 1991), spotkanie w Białowieży (8 XII 	<ul style="list-style-type: none"> – stosuje pojęcia: socjalizm rynkowy, mudżahedini, Dolina Krzemowa, monetaryzm, etatyzm, Komitety Helsińskie, pucz Janajewa, Partnerstwo dla pokoju, azjatyckie tygrysy pierwszej generacji, tygrysy azjatyckie drugiej generacji, dżihad, szariat, hakerzy, globalna wioska, alterglobaliści, antyglobaliści, amerykanizacja, westernizacja, popkultura – identyfikuje postacie: Nicolae Ceaușescu, Jurija Andropowa, Tony’ego Blaira, Egona Krenza, Gustáva Husáka, Tadora Żiwkowa, Jánosa Kádára, Giennadija Janajewa, Stanisława Szuszkiewicza, Leonida Krawczuka, Eduarda Szewardnadze, Micheila Saakaszwilię, Leonida Kuczmy, Ratko Mladicia, Radovana Karadžicia, Slobodana Miloševića, Mahmuda Abbasa, Mu’ammara al-Kaddafiego, Frederika Willema do Klerka – lokalizuje w czasie: katastrofę w Czarnobylu (IV 1986), rozwiązanie RWPG (1991), II kryzys naftowy (1979–1982), wojnę o Falklandy (1982), podpisanie Aktu końcowego KBWE (1 IV 1975), ogłoszenie 10-punktowego planu zjednoczenia Niemiec (XI 1989), I demokratyczne wybory w Czechosłowacji (8 VI 1990), podpisanie układu o zjednoczeniu Niemiec (12 IX 1990), pucz Janajewa (VIII 1991), przejścia władzy w Białorusi przez A. Łukaszenkę (1994), I wojnę 	<ul style="list-style-type: none"> – stosuje pojęcia: woluntaryzm gospodarczy, finlandyzacja, teoria keynesizmu, operacja „Anakonda”, ISIS (Państwo Islamskie), happening, performance, graffiti, street art, mural – identyfikuje postacie: Andrieja Sacharowa, Hafizullaha Amina, Babraka Karmala, Konstantina Czernienki, Sali Berisha, Szamila Basajewa, Ramzana Kadyrowa, Zwiada Gamsachurdii, Normana Schwarzkopfa, Hu Yaobanga, Hosniego Mubarak, Baszara al-Asada, Paula Kagame, Abu Bakr al-Baghdadię, Banksy’ego – lokalizuje w czasie: bojkot igrzysk olimpijskich w Moskwie (1980), spotkanie na Malcie (2–3 XII 1989), aferę Iran-Contras (1986–1987), powołanie Karty 77 (1977), zniesienie ograniczeń w podróżowaniu z NRD do RFN (XI 1989), protesty w Timisoarze (XII 1989), unię walutową i gospodarczą NRD i RFN (V 1990), przejścia władzy przez demokratyczną opozycję w Albanii (1992), wojnę o Osetię Południową (2008), powstanie Unii Euroazjatyckiej (2014), podpisanie deklaracji o nowych zasadach bezpieczeństwa (1992), podpisanie Traktatu o otwartych przestworzach (1992), podpisanie Traktatu o konwencjonalnych siłach zbrojnych w Europie (1992), oderwanie się Czarnogóry (2006) i Kosowa (2008) od Serbii, wojnę domową w Rwandzie (1990–1993), II intifadę (2000–2004), zamach w 	<ul style="list-style-type: none"> – ocenia wpływ inwazji sowieckiej w Afganistanie na osłabienie międzynarodowej pozycji ZSRS – ocenia skutki reform przeprowadzonych w ZSRS przez M. Gorbaczowa – ocenia rządy Margaret Thatcher w kontekście nadanego jej przydomka „żelazna dama” – ocenia na przykładzie ropy naftowej rolę surowców strategicznych we współczesnym świecie – ocenia polityczne skutki Jesieni Narodów – ocenia sytuację polityczną i gospodarczą Rosji za rządów B. Jelcyna i W. Putina – ocenia perspektywę zagrożenia pokoju we współczesnym świecie – ocenia skuteczność funkcjonowania UE i NATO – ocenia, w jaki sposób Europa radzi sobie z wyzwaniami przełomu wieków – ocenia polityczną i militarną rolę USA w XXI w. – ocenia wpływ terroryzmu na współczesny świat – ocenia perspektywę zagrożenia pokoju we współczesnym świecie – ocenia znaczenie postępu technologicznego w rozwoju społeczeństw

<ul style="list-style-type: none"> - przedstawia, na czym polegała doktryna Reagana - wyjaśnia, dlaczego ZSRS nazywano „imperium zła” - wyjaśnia, jaki znaczenie miał upadek muru berlińskiego - podaje przyczyny upadku komunizmu w Europie Środkowo-Wschodniej - wymienia polityczne i gospodarcze skutki zjednoczenia Niemiec - przedstawia okoliczności, w jakich doszło do rozpadu ZSRS - wyjaśnia, w jaki sposób Rosja buduje dążenia imperialistyczne i chęć dominacji na terenie dawnego ZSRS - wymienia przykłady europejskich porozumień o charakterze regionalnym - wyjaśnia, przed jakimi wyzwaniem stanęła Europa w latach 90. - wyjaśnia, jaką pozycję na świecie zajmowały USA po zakończeniu zimnej wojny - wyjaśnia, w jaki sposób zamachy z 11 września 2001 r. zmieniły sytuację międzynarodową na świecie - wyjaśnia, jaki wpływ na współczesność wywarła rewolucja elektroniczno-informatyczna - charakteryzuje zjawisko globalizacji - wymienia przyczyny i skutki migracji ludności do państw zachodnich 	<ul style="list-style-type: none"> 1991), objęcie funkcji prezydenta Federacji Rosyjskiej przez W. Putina (2000), rewolucję róż (2003), pomarańczową rewolucję (2004/2005), Euromajdan (2014), wycofanie wojsk sowieckich z Węgier i Czechosłowacji (1991), z Polski i państw bałtyckich (1993) oraz Niemiec (1994), podpisanie Środkowoeuropejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (1992), porozumienie pokojowe w Dayton (XI 1995), zawarcie układu z Schengen (1995), przyjęcie traktatu lizbońskiego (2007), brexit (2020), protesty na placu Tiananmen (1989), I wojnę w Zatoce Perskiej (1990–1991), II wojnę w Zatoce Perskiej (2003–2005), arabską Wiosnę Ludów (2010–2013), początek komercyjnego wykorzystania internetu (1991) - lokalizuje w przestrzeni: zmiany na mapie politycznej Europy, do których doszło na przełomie lat 80. i 90., państwa powstałe w wyniku rozpadu bloku komunistycznego i ZSRS, państwa członkowskie UE i NATO - przedstawia sytuację społeczno-gospodarczą w państwach bloku wschodniego w latach 70. - omawia przyczyny i skutki interwencji sowieckiej w Afganistanie - wyjaśnia, na czym polegał program „gwiazdnych wojen” R. Reagana - charakteryzuje rządy M. Thatcher w Wielkiej Brytanii - przedstawia proces zjednoczenia Niemiec - omawia przebieg i skutki aksamitnej rewolucji w Czechosłowacji - wymienia wydarzenia, które złożyły się na Jesień Narodów - omawia sytuację polityczną i gospodarczą w Rosji po upadku ZSRS - wymienia przykłady konfliktów o podłożu etnicznym, religijnym lub 	<ul style="list-style-type: none"> czeczeńską (1994–1996), II wojnę czeczeńską (1999–2009), wstąpienie Litwy, Łotwy i Estonii do NATO (2004), aneksję Krymu przez Rosję (2014), rozpoczęcie walk na wschodzie Ukrainy (2014), układy START I (1991) i START II (1993), wojnę w Słowenii (1991), wojnę serbsko-chorwacką (1991–1992), wojnę w Bośni i Hercegowinie (1992–1995), ogłoszenie Partnerstwa dla pokoju (1994), masakrę w Srebrenicy (VII 1995), zniesienie apartheidu w RPA (1994), powstanie Autonomii Palestyńskiej (1995), wycofanie wojsk amerykańskich z Iraku (2011), zabicie O. bin Ladena (2011), pierwsze zastosowanie telefonu komórkowego (1973), protokół z Kioto (1997) - lokalizuje w przestrzeni: miejsca konfliktów w byłym ZSRS, państwa, które powstały w wyniku wojny domowej w Jugosławii - charakteryzuje sytuację gospodarczą i polityczną w ZSRS w latach 80. - wyjaśnia, w jakich okolicznościach rozwiązano RWPG - opisuje sytuację gospodarczo-polityczną w USA w latach 70. i 80. - przedstawia skutki kryzysów naftowych w latach 70. i 80. - omawia przyczyny, przejawy i skutki konfliktu w Irlandii Północnej - wyjaśnia, jakie znaczenie miało podpisanie Aktu końcowego KBWE - przedstawia proces przemian politycznych w Rumunii, Bułgarii, Albanii i na Węgrzech - przedstawia reakcję republik sowieckich na reformy i zmiany polityczne wprowadzone przez M. Gorbaczowa - charakteryzuje przemiany polityczne w Ukrainie i ich konsekwencje - wyjaśnia, przyczyny i skutki kryzysu krymskiego w 2014 r. 	<ul style="list-style-type: none"> madryckim metrze (2004), zamach w Londynie (2005), funkcjonowanie ISIS (Państwa Islamskiego) (2014–2019), pierwsze komputery osobiste (1974) - omawia zmiany, do jakich doszło w gospodarkach Jugosławii i Węgier w latach 70. - wyjaśnia, na czym polega woluntaryzm gospodarczy w państwach bloku wschodniego - wyjaśnia, jakie były przyczyny i skutki wojny o Falklandy - omawia sytuację gospodarczo-polityczną we Francji w latach 80. - przedstawia sytuację gospodarczą Niemiec po zjednoczeniu - wyjaśnia, w jaki sposób elity partyjne ZSRS zareagowały na reformy i zmiany polityczne wprowadzone przez M. Gorbaczowa - omawia przyczyny i skutki wojen czeczeńskich - wyjaśnia, w jaki sposób wojny czeczeńskie zmieniły sposoby prowadzenia konfliktów zbrojnych - omawia sytuację polityczną Gruzji po odzyskaniu niepodległości - wyjaśnia, na czym polegał proces redukcji broni konwencjonalnej w latach 90. - omawia proces rozpadu Jugosławii i jego konsekwencje - wyjaśnia, na czym polega problem kurdyjski we współczesnym świecie - wymienia przykłady konfliktów w Afryce w latach 90. XX w. - wyjaśnia, jaki był cel działalności Państwa Islamskiego - przedstawia argumenty zwolenników i przeciwników globalizacji - opisuje przemiany obyczajowe i kulturowe, jakie można zaobserwować we współczesnym świecie
---	---	--	--

	<p>politycznym na obszarze byłego ZSRS</p> <ul style="list-style-type: none"> – omawia proces integracji europejskiej w końcu XX i na początku XXI w. – opisuje przyczyny i skutki wojny domowej w Jugosławii – przedstawia proces rozszerzania się Unii Europejskiej – omawia przyczyny, przebieg i skutki wojen w Zatoce Perskiej – przedstawia przyczyny i skutki arabskiej Wiosny Ludów – wyjaśnia, w jaki sposób Chiny stały się drugą po USA gospodarką na świecie – omawia rolę, jaką we współczesnym świecie odgrywają internet i media społecznościowe – przedstawia nowe techniki masowej komunikacji społecznej – wymienia zjawiska, które wpłynęły na rozwój procesu globalizacji – omawia kluczowe problemy demograficzne współczesnego świata 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia, dlaczego masakra w Srebrenicy stała się jednym z symboli okrucieństwa wojny domowej w Jugosławii – wymienia etapy wojny domowej w Jugosławii – wyjaśnia, na czym polegał program Partnerstwo dla pokoju i jakie były jego skutki – omawia działania NATO po 1989 r. – przedstawia losy konfliktu izraelsko-palestyńskiego w XXI w. – wyjaśnia, co legło u podstaw sukcesów gospodarczych tzw. azjatyckich tygrysów – omawia proces przemian społeczno-gospodarczych w Chinach i jego skutki – opisuje problemy państw afrykańskich na przełomie XX i XXI w. – wyjaśnia, jak doszło do zakończenia polityki apartheidu w RPA – omawia przebieg walki z międzynarodowym terroryzmem – charakteryzuje migracje we współczesnym świecie – przedstawia wady i zalety postępującej urbanizacji – wyjaśnia, na czym polegają procesy amerykanizacji i westernizacji współczesnego świata – omawia największe zagrożenia zdrowotne i ekologiczne XXI w. 		
--	---	--	--	--

VI. Polska i Polacy w epoce przemian

<ul style="list-style-type: none"> – stosuje pojęcia: pluralizm, wolny rynek, Okrągły Stół, sejm kontraktowy, dekomunizacja, reprivatyzacja, strukturalne bezrobocie, Grupa Wyszehradzka, Trójkąt Weimarski – identyfikuje postacie: Lecha Wałęsy, Tadeusza Mazowieckiego, Wojciecha Jaruzelskiego, Aleksandra Kwaśniewskiego, Lecha Kaczyńskiego, Andrzeja Wajdy 	<ul style="list-style-type: none"> – stosuje pojęcia: Pomarańczowa Alternatywa, ruch Komitetów Obywatelskich, Zgromadzenie Narodowe, hiperinflacja, lustracja, mała konstytucja, plan Balcerowicza, hiperinflacja, kuroniówka, euroentuzjaści, eurosceptycy – identyfikuje postacie: Mieczysława Rakowskiego, Jerzego Popiełuszki, Czesława Kiszczaka, Bronisława Geremka, Adama Michnika, Jacka 	<ul style="list-style-type: none"> – stosuje pojęcia: trzeci obieg kultury, kultura alternatywna, nowela kwietniowa, uwolnienie cen, nowela grudniowa, drugi obieg, Środkowoeuropejskie Porozumienie o Wolnym Handlu – identyfikuje postacie: Czesława Kiszczaka, Alfreda Miodowicza, Aleksandra Kwaśniewskiego, Lecha Kaczyńskiego, Leszka Millera, Jana Krzysztofa Bieleckiego, Jarosława 	<ul style="list-style-type: none"> – stosuje pojęcia: ustawa Wilczka, popiwek, Bezpartyjny Blok Wspierania Reform – identyfikuje postacie: Stefana Niedzielaka, Stanisława Suchowolca, Sylwestra Zycha, Waldemara Fydrycha, Alojzego Orszulika, Zbigniewa Messnera, Mieczysława Wilczka, Romualda Sosnowskiego, Janusza Reykowskiego, Władysława Baki, Witolda Trzeciakowskiego, 	<ul style="list-style-type: none"> – ocenia skuteczność reform gospodarczych przeprowadzonych w latach 80. – ocenia postawę Kościoła katolickiego wobec przemian politycznych 1989 r. – ocenia, czy obrady Okrągłego Stołu zakończyły się sukcesem, czy porażką opozycji antykomunistycznej – ocenia polityczne i społeczne konsekwencje przemian w Polsce po 1989 r.
---	--	---	--	---

<ul style="list-style-type: none"> - lokalizuje w czasie: otrzymanie Pokojowej Nagrody Nobla przez L. Wałęsę (1983), spotkania w Magdalence (1988), porozumienie Okrągłego Stołu (5 IV 1989), wybory czerwcowe (4 VI 1989), pierwsze wolne wybory prezydenckie (1990), wybór A. Kwaśniewskiego na prezydenta Polski (1995 i 2000), uchwalenie Konstytucji RP (2 IV 1997), wybór L. Kaczyńskiego na prezydenta Polski (2005), powołanie Grupy Wyszehradzkiej (1991), powołanie Trójki Weimarskiego (1991), wstąpienie Polski do NATO (12 III 1999), wejście Polski do UE (1 V 2004) - omawia sytuację społeczno-polityczną w kraju po zniesieniu stanu wojennego - wyjaśnia, dlaczego w 1988 r. doszło do robotniczych protestów - wymienia najważniejsze postanowienia Okrągłego Stołu - omawia przebieg i wyniki wyborów kontraktowych z 1989 r. - wymienia najważniejsze wydarzenia polskiej drogi do demokracji - wymienia partie polityczne, które odgrywały znaczącą rolę w życiu politycznym kraju w latach 90. - wyjaśnia, na czym polegał proces dekomunizacji w Polsce po 1990 r. - omawia zasady ustrojowe Konstytucji RP z 1997 r. - charakteryzuje przemiany społeczne w Polsce w latach 90. - omawia przyczyny bezrobocia w Polsce w latach 90. XX w. - wymienia etapy integracji Polski z Unią Europejską - wyjaśnia, jakie znaczenie dla Polski ma jej udział w Grupie Wyszehradzkiej i Trójce Weimarskiej 	<p>Kuronia, Leszka Balcerowicza, Helmuta Kohla, Václava Havla, Tadeusza Mazowieckiego, Borysa Jelcyna</p> <ul style="list-style-type: none"> - lokalizuje w czasie: I etap reformy gospodarczej (1983–1985), II etap reformy gospodarczej (1986–1990), obrady Okrągłego Stołu (6 II–8 IV 1989), nowelę kwietniową (7 IV 1989), wybór W. Jaruzelskiego na prezydenta (19 VII 1989), powołanie rządu T. Mazowieckiego (12 IX 1989), pierwsze w pełni demokratyczne wybory parlamentarne (27 X 1991), uchwalenie małej konstytucji (17 X 1992), nowy podział administracyjny Polski (1999), ogłoszenie planu Balcerowicza (1989), zawarcie konkordatu (1993), przeprowadzenie referendum akcesyjnego (7–8 VI 2003) - wymienia przykłady protestów robotniczych i studenckich w 1988 r. - wyjaśnia, na czym polegał antykomunistyczny ruch happeningowy Pomarańczowej Alternatywy - omawia próby reform gospodarczych podejmowane w latach 80. przez komunistyczne władze - wyjaśnia, na czym polegał kryzys władzy pod koniec lat 80. - charakteryzuje system polityczny, który miał zostać wprowadzony w Polsce na mocy porozumienia Okrągłego Stołu - opisuje zmiany, jakie w funkcjonowaniu państwa wprowadzała nowela kwietniowa - przedstawia okoliczności powołania rządu T. Mazowieckiego - omawia problem lustracji w Polsce w latach 90. - wyjaśnia, dlaczego doszło do rozpadu obozu solidarnościowego - przedstawia zmiany, jakie 	<p>Kaczyńskiego, Jana Olszewskiego, Antoniego Macierewicza, Hanny Suchockiej, Waldemara Pawłaka, Józefa Oleksego, Włodzimierza Cimoszewicza, Jerzego Buzka, Kazimierza Marcinkiewicza, Andrzeja Leppera, Zbigniewa Religi, Jacka Kaczmarek, Krzysztofa Kieślowskiego, Agnieszki Holland, Józsefa Antalla, Krzysztofa Skubiszewskiego</p> <ul style="list-style-type: none"> - lokalizuje w czasie: powołanie Krajowej Komisji Wykonawczej NSZZ „Solidarność” (1987), III pielgrzymki Jana Pawła II do Polski (1987), debatę Miodowicz–Wałęsa (30 XI 1988), nowelę kwietniową (7 IV 1989), nowelę grudniową (29 XII 1989), rozwiązanie PZPR (I 1990), pierwsze wybory samorządowe (V 1990), wycofanie wojsk sowieckich z Polski (1991–1993), podpisanie konkordatu (1993), uznanie zachodniej granicy Polski przez RFN (XI 1990), podpisanie Środkowoeuropejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (1992), podpisanie polsko-rosyjskiego Traktatu o przyjaznej i dobrosąsiedzkiej współpracy (22 V 1992), złożenie wniosku o przyjęcie Polski do Unii Europejskiej (IV 1994), podpisanie protokołu akcesyjnego Polski do NATO (XII 1997), podpisanie traktatu akcesyjnego do UE (IV 2003) - przedstawia represje wobec opozycjonistów po zniesieniu stanu wojennego - omawia rozwój struktur „Solidarności” - charakteryzuje postawę Kościoła katolickiego wobec polityki rządu - omawia przejawy kultury alternatywnej w latach 80. - wyjaśnia, jakie znaczenie dla antykomunistycznej opozycji miała debata Miodowicz–Wałęsa 	<p>Leszka Moczulskiego, Janusza Korwin-Mikkego, Karola Głogowskiego, Krzysztofa Skubiszewskiego, Stanisława Tymiańskiego, Janusza Lewandowskiego, Zbigniewa Bujaka, Zdzisława Najdera, Mariana Krzaklewskiego, Mirosława Handkego, Marka Belki, Rolanda Dumasa, Hansa-Dietricha Genschera, Jana Kułakowskiego</p> <ul style="list-style-type: none"> - lokalizuje w czasie: powstanie Ogólnopolskiego Porozumienia Związków Zawodowych (1984), powołanie rządu J.K. Bieleckiego (1991), powołanie rządu J. Olszewskiego (XII 1991), tzw. noc teczek (4 VI 1992), powołanie rządu H. Suchockiej (VII 1992), utworzenie Bezpartyjnego Bloku Wspierania Reform (1993), powołanie rządu J. Buzka (1997), podpisanie umowy stowarzyszeniowej Polski w EWG (XII 1991), przystąpienie Polski do programu Partnerstwo dla pokoju (II 1994), przyjęcie programu Partnerstwo dla członkostwa (III 1998) - podaje przykłady akcji organizowanych przez Pomarańczową Alternatywę - wymienia przykłady represji wobec księży katolickich związanych z opozycją antykomunistyczną - wyjaśnia, dlaczego władze zezwoliły na debatę Miodowicz–Wałęsa - omawia okoliczności rozwiązania PZPR - charakteryzuje politykę rządu J.K. Bieleckiego - charakteryzuje rządy Hanny Suchockiej - przedstawia działalność rządu J. Buzka - opisuje konsekwencje rozpadu obozu solidarnościowego na początku lat 90. - wyjaśnia, w jaki sposób walczone z hiperinflacją w latach 90. 	<ul style="list-style-type: none"> - ocenia skuteczność dekomunizacji Polski po 1989 r. - ocenia polityczne skutki rozpadu obozu solidarnościowego - ocenia społeczne koszty reform gospodarczych lat 90. XX w. - ocenia członkostwo Polski w UE i NATO
--	--	--	--	---

	<p>wprowadzała mała konstytucja z 1992 r.</p> <ul style="list-style-type: none"> –opisuje proces budowania podstaw prawnych III Rzeczypospolitej – omawia założenia planu Balcerowicza –opisuje gospodarcze i społeczne skutki reform Balcerowicza – przedstawia przemiany w polskiej kulturze lat 90. – wyjaśnia, jakie czynniki wpływają na stosunki Polski z państwami sąsiednimi –opisuje proces integracji Polski z Unią Europejską – omawia proces przystąpienia Polski do NATO – przedstawia najważniejsze cele polityki zagranicznej III RP 	<ul style="list-style-type: none"> – omawia przebieg obrad Okrągłego Stołu – przedstawia okoliczności wyboru W. Jaruzelskiego na prezydenta Polski – charakteryzuje sytuację społeczno-polityczną w kraju po wyborach czerwcowych – opisuje działania rządu T. Mazowieckiego – przedstawia okoliczności przeprowadzenia pierwszych w pełni wolnych wyborów prezydenckich w Polsce – przedstawia polską scenę polityczną lat 90. – wyjaśnia, w jakich okolicznościach władzę w Polsce przejęła lewica – wymienia reformy przeprowadzone przez rząd J. Buzka – omawia przyczyny konfliktu między prezydentem L. Wałęsą a rządem J. Olszewskiego – omawia sytuację gospodarczą w Polsce na przełomie lat 80. i 90. XX w. – charakteryzuje sytuację Kościoła katolickiego w Polsce w latach 90. XX w. – wymienia najważniejszych przedstawicieli polskiej kultury i nauki w ostatnich dekadach XX w. – omawia stosunki Polski z państwami sąsiednimi – przedstawia postawy Polaków wobec przystąpienia do UE – wymienia przykłady zaangażowania polskiego wojska w operacje prowadzone przez NATO 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia, jak zmieniła się sytuacja polskiej wsi w wyniku przemian gospodarczych lat 90. – charakteryzuje sytuację międzynarodową Polski w latach 90. XX w. 	
--	---	--	--	--

Jeżeli uczeń nie spełnił ponad połowy wymagań edukacyjnych na ocenę dopuszczającą, wówczas otrzymuje ocenę niedostateczną